

KOROŠKA OSREDNJA KNJIŽNICA DR. FRANCA SUŠNIKA RAVNE NA KOROŠKEM

Jana Petek

**(NE)PRILJUBLJENOST ZVOČNIH KNJIG V KOROŠKI OSREDNJI KNJIŽNICI
DR. FRANCA SUŠNIKA RAVNE NA KOROŠKEM**

Pisna naloga za bibliotekarski izpit

Ravne na Koroškem, 2024

Ključna dokumentacijska informacija

Ime in PRIIMEK: Jana PETEK

Naslov pisne naloge: (Ne)priljubljenost zvočnih knjig v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem

Kraj: Ravne na Koroškem

Leto: 2024

Št. strani: 31

Št. slik: 18

Št. preglednic: 0

Št. prilog: 1

Št. strani prilog: 4

Št. referenc: 31

Strokovno usposabljanje za bibliotekarski izpit je potekalo v:

Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem

Mentor v času strokovnega usposabljanja (ime in priimek, naziv delovne organizacije):

Simona Šuler Pandev, Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem

UDK: 027.022 (497.4Ravne na Koroškem)

Ključne besede: elektronske knjige, zvočne knjige, splošne knjižnice, izposoja

Izvleček:

Pisna naloga obravnava priljubljenost zvočnih knjig v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem prek mobilne aplikacije Audibook. Namen raziskave je bil ugotoviti, kako pogosto uporabniki uporabljajo zvočne knjige, s kakšnimi težavami se srečujejo in kako zadovoljni so z izbiro knjig. Raziskava je temeljila na anketni metodi, ki je zajela 166 anketirancev. Glavni rezultati so pokazali, da največ zvočnih knjig poslušajo uporabniki, stari med 25 in 45 let, predvsem med vožnjo na delo in pred spanjem. Večina uporabnikov ni začela uporabljati aplikacije zaradi težav z aplikacijo Biblos, ampak zaradi lastnih preferenc. Zaključki kažejo, da je potrebno izboljšati tehnološko podporo starejšim uporabnikom in razširiti knjižno ponudbo, kar bi povečalo uporabo zvočnih knjig. Raziskava je koristna za knjižnico, saj ponuja vpogled v navade uporabnikov in omogoča prilagoditev storitev za povečanje uporabniške izkušnje in priljubljenosti zvočnih knjig med uporabniki knjižnice.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	1
2	ZVOČNA KNJIGA	2
2.1	RAZVOJ ZVOČNE KNJIGE	3
2.2	UPORABNIŠKE SKUPINE ZVOČNIH KNJIG	4
2.3	PRILJUBLJENOST ZVOČNIH KNJIG	6
2.3.1	Najbolj priljubljeni žanri zvočnih knjig	7
2.4	DEJAVNIKI VPLIVA NA IZPOSOJO ZVOČNIH KNJIG	8
2.5	PREDNOSTI IN SLABOSTI ZVOČNIH KNJIG	8
3	AUDIBOOK	9
3.1	UPORABA MOBILNE APLIKACIJE AUDIBOOK	10
3.1.1	Prijava	10
3.1.2	Iskanje zvočnih knjig	11
3.1.3	Izposoja in poslušanje zvočnih knjig	11
3.2	PREGLED PONUDBE ZVOČNIH KNJIG PREK MOBILNE APLIKACIJE AUDIBOOK V KOROŠKI OSREDNJI KNJIŽNICI DR. FRANCA SUŠNIKA RAVNE NA KOROŠKEM	12
4	RAZISKAVA	12
4.1	METODOLOGIJA	13
4.2	ANALIZA REZULTATOV ANKETNEGA VPRAŠALNIKA	14
4.2.1	Analiza vprašanj in odgovorov poslušalcev zvočnih knjig	17
4.2.2	Analiza vprašanj in odgovorov neposlušalcev zvočnih knjig	24
5	RAZPRAVA	26
6	ZAKLJUČEK	28
7	NAVEDENI VIRI IN LITERATURA	29
	PRILOGE	i
	PRILOGA 1: ANKETNI VPRAŠALNIK	i

KAZALO SLIK

Slika 1: Spol anketirancev	14
Slika 2: Starost anketirancev	14
Slika 3: Status anketirancev	15
Slika 4: Izposoja zvočnih knjig	16
Slika 5: Preferirani načini obveščanja o novostih zvočnih knjig prek Audibooka s strani anketirancev	17
Slika 6: Starostna skupina poslušalcev zvočnih knjig	17
Slika 7: Izposoja zvočnih knjig glede na leta uporabe	18
Slika 8: Število izposojenih zvočnih knjig	19
Slika 9: Vpliv nedelovanja aplikacije Biblos na prvo izposajo zvočnih knjig prek aplikacije Audibook	19
Slika 10: Uporabniške skupine poslušalcev zvočnih knjig	20
Slika 11: Slabosti zvočnih knjig, ki so anketirance odvrnile od nadaljnjega poslušanja	21
Slika 12: Povodi za izposajo zvočnih knjig	22
Slika 13: Zadovoljstvo uporabnikov z izborom zvočnih knjig na mobilni aplikaciji Audibook	22
Slika 14: Želje po večji izbiri zvočnih knjig glede na kategorije, ki jih ponuja knjižnica	23
Slika 15: Delež anketirancev s težavami pri uporabi aplikacije Audibook	24
Slika 16: Starostna skupina neposlušalcev zvočnih knjig	24
Slika 17: Razlogi za neizposajo zvočnih knjig	25
Slika 18: Starostna skupina uporabnikov, ki si ne znajo izposoditi zvočnih knjig	26

1 UVOD

Napredek v digitalni tehnologiji ter hiter življenjski slog sta v zadnjem desetletju občutno spremenila bralne navade posameznikov. Vedno večja uporaba tablic ter pametnih telefonov je povzročila potrebo po branju knjig v elektronski obliki ter posledično povečala rabo zvočnih knjig. V času epidemije covida-19, ki je izbruhnila v letu 2020, je poleg povečanega branja e-knjig skokovito narasla tudi uporaba zvočnih knjig (Kepic Mohar, 2021, str. 9–14). V zadnjem letu se ta trend vedno bolj povečuje. Povpraševanje uporabnikov splošnih knjižnic po zvočnih knjigah je pospešilo tudi knjižnično izposojanje tega gradiva. Glede na podatke digitalne knjižnice OverDrive o rasti digitalne izposoje v letu 2023 se je izposoja zvočnih knjig od leta 2022 do 2023 povečala za 23 %. Zvočne knjige si je v letu 2023 izposodilo 235 milijonov uporabnikov knjižnic. Podatek se nanaša na izposojanje gradiva iz 92.000 splošnih in šolskih knjižnic iz 115 držav sveta, ki so vključene v mrežo digitalne knjižnice OverDrive (Kozlowski, 2024).

Uporaba zvočnih knjig se je v letu 2023 povečala tudi v Sloveniji. Zvočne knjige v slovenskem jeziku so uporabnikom na voljo preko mobilne aplikacije Audibook. Število vseh registriranih uporabnikov je v letu 2023 znašalo 56.196, kar je 13.618 uporabnikov (32,4 %) več kot v letu 2022. V sistem Audibook je vključenih 58 slovenskih splošnih knjižnic, ki ga kot elektronsko knjižnično storitev ponujajo svojim uporabnikom. Število uporabnikov mobilne aplikacije Audibook, ki so včlanjeni v knjižnici, je v letu 2023 znašalo že 16.715 in se je od leta 2022 povečalo za 6.224 (58,9 %) uporabnikov. Število izposoj zvočnih knjig uporabnikov splošnih knjižnic se povečuje. V letu 2023 so si člani splošnih knjižnic izposodili 30.703 zvočnih knjig, kar je 63,6 % več kot v letu 2022, ko je bilo izposojenih 18.775 zvočnih knjig (Audibook knjižnice v letu 2023, 2024, str. 3–7). Izposoja zvočnih knjig na daljavo se je v letu 2023 povečala tudi v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem. V letu 2022 je bilo izposojenih 122 zvočnih knjig, nakar je v letu 2023 to število naraslo na 239, kar znaša 96 % rast (Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem, 2024, str. 22).

Povečano rast uporabe zvočnih knjig prek aplikacije Audibook sicer pripisujemo težavam pri izposoji e-knjig prek aplikacije Biblos, ki zaradi nove različice na številnih e-bralnikih in drugih pametnih napravah ne deluje več, kar je posledično privedlo do nezadovoljstva uporabnikov. Raziskovalni problem, ki smo si ga zadali, je ugotoviti, v kolikšni meri je poslušanje zvočnih knjig prek aplikacije Audibook postalo priljubljeno med uporabniki.

Z ozirom na nenehen razvoj digitalnih tehnologij je z njim tesno povezana tudi knjižnična dejavnost. Vloga knjižnice je namreč, da spodbuja bralno pismenost pri uporabnikih prek različnih medijev, vključno z zvočnimi knjigami. Zagotavljati mora pomoč pri uporabi knjižničnih storitev ter širiti možnosti za izbiro bralnih virov, ki ustreza določenemu uporabniku (Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice, 2019 str. 39–42).

Tema pisne naloge je povezana s programom strokovnega usposabljanja z vidika dela na oddelku za izposajo. Knjižničar se pri delu posveča uporabnikom knjižnice, da zadovolji njihove potrebe. Pri tem jim omogoča različne načine dostopa do vsebin – od branja tiskanih in e-knjig do poslušanja zvočnih knjig.

KOROŠKA OSREDNJA KNJIŽNICA DR. FRANCA SUŠNIKA RAVNE NA KOROŠKEM
Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem je splošna knjižnica, ki je namenjena vsem prebivalcem. Njeni začetki segajo v leto 1949, ko je bila ustanovljena pod takratnim nazivom Študijska knjižnica na Ravnah. Njen ustanovitelj je bil takratni ravnatelj gimnazije dr. Franc Sušnik (Ime, zapisano v podobo kraja, 2001, str. 11, 14). Knjižnica deluje po celotni Mežiški dolini. Poleg osrednje knjižnice na Ravnah deluje še šest zunanjih enot, in sicer Pionirska knjižnica Leopolda Suhodolčana, Knjižnica Kotlje, Knjižnica Prevalje, Knjižnica Mežica, Knjižnica Črna na Koroškem ter Knjižnica Žerjav.

2 ZVOČNA KNJIGA

Zvočna knjiga je imela skozi zgodovino svojega razvoja različna poimenovanja. Z izumom fonografa se je pojavil izraz 'fonografska knjiga' (Rubery, 2011, str. 3). Medtem ko se je izraz 'govoreča knjiga' pojavil v tridesetih letih 20. stoletja, v okviru ameriškega vladnega programa Talking Books Program (TBP)¹, ki je bil namenjen slepim bralcem (Rubery, 2011, str. 5–8). Izraz 'audiobook' je bil prvič uporabljen v povezavi z avdiokasetami, ki so postale priljubljen medij za poslušanje zvočnih knjig. Leta 1994 je organizacija APA (Audio Publishers Association)² potrdila izraz 'audiobook' kot uradno poimenovanje za zvočno knjigo (Rubery, 2011, str. 3, 8).

¹ Program govorečih knjig

² Ameriško združenje založnikov zvočnih knjig

V slovenskem prostoru so se prav tako uveljavila različna poimenovanja za zvočno knjigo. V bibliotekarskem terminološkem slovarju Kanič idr. (2009, str. 366) opredeljujejo zvočno knjigo kot zvočni zapis besedila knjige. Sinonim za zvočno knjigo je tudi 'govoreča knjiga' ali 'zvočnica'. Izraz 'avdioknjiga' je v drugi dopolnjeni izdaji Slovarja slovenskega knjižnega jezika definiran kot »obsežnejše literarno besedilo, ki je posneto na nosilec zvoka, navadno na CD-ploščo.« (Slovar slovenskega knjižnega jezika, 2014)

Iz navedenih definicij je torej razvidno, da je neko besedilo opredeljeno kot zvočna knjiga le takrat, ko obstaja enako knjižno delo v tiskani obliki. Besedilo zvočne knjige posname profesionalen pripovedovalec ali avtor sam. Lahko so posnete tudi s sintetičnim glasom (Have in Stougaard Pedersen, 2016, str. 4).

2.1 RAZVOJ ZVOČNE KNJIGE

Nastanek prvih zvočnih knjig sega v leto 1877, ko je Thomas Edison izumil fonograf. Zvočne knjige so bile posnete na fonografskih valjih, ki so bili primerni le za kratke posnetke, ki so trajali največ štiri minute (Rubery, 2011, str. 3–5). V tridesetih letih 20. stoletja so se v Veliki Britaniji in v Združenih državah Amerike pojavile zvočne knjige, posnete na vinilnih ploščah (Have in Stougaard Pedersen, 2016, str. 3). Množična uporaba zvočnih knjig se je začela v petdesetih in šestdesetih letih 20. stoletja. V Sloveniji so se zvočne knjige, z množično prodajo gramofonov, pojavile šele v šestdesetih in sedemdesetih letih 20. stoletja. Snemale so se predvsem pravljice, ki jih je večinoma izdajala Založba Mladinska knjiga (Povše, 2022). Vse do sedemdesetih let 20. stoletja, ko so se pojavile avdiokasete, so bile vinilne plošče glavni medij za poslušanje zvočnih knjig (Have in Stougaard Pedersen, 2016, str. 3). Zaradi mobilnosti, ki so jo omogočali prenosni kasetofoni in vgrajeni kasetofoni v avtomobilih, so avdiokasete hitro postale prevladujoči medij. V devetdesetih letih 20. stoletja so prevladovale zvočne knjige posnete na CD ploščah oziroma zgoščenkah, ki jih je bilo mogoče predvajati na CD predvajalnikih. V začetku tega stoletja je uporaba zvočnih knjig na avdiokasetah in zgoščenkah precej upadla, kar je bilo povezano z zmanjšano uporabo predvajalnikov avdiokaset in zgoščenk (Povše, 2022). Od leta 2002 naprej je bilo možno zvočne knjige prenesti z interneta v digitalni obliki, kot je MP3³ zapis (Have in Stougaard Pedersen, 2016, str. 3). Z razmahom digitalne tehnologije je tako v letih 2007 in 2008 prišlo do ponovne rasti uporabe zvočnih knjig,

³ Kratica za standard za zgoščeni digitalni zapis zvočnih podatkov (Islovar, 2016).

ki so se predvajale na napravah, ki so omogočale branje tovrstnih digitalnih zapisov zvočnih posnetkov. Širša uporaba interneta, računalnikov in pametnih telefonov je privedla do večkratnega presnemavanja zvočnih knjig in spletnega piratstva, kar je negativno vplivalo na slovenske založnike. Zaradi velikih finančnih stroškov, ki so bili potrebni za izdelavo zvočnih knjig ter upada prodaje, kot posledica množičnega presnemavanja, se je izdajanje slovenskih zvočnih knjig skorajda prenehalo. S pojavom mobilnih aplikacij po letu 2008, ki sta jih omogočili podjetji Google in Apple prek spletnih storitev Android Market (danes Google Play Store) in App Store, so se v tujini razvile tudi mobilne aplikacije za predvajanje zvočnih knjig. S to obliko predvajanja zvočnih knjig so založniki dobili priložnost za upravljanje digitalnih avtorskih pravic (Povše, 2022). Upravljanje digitalnih avtorskih pravic, ki je znano tudi pod angleško kratico DRM⁴, je namenjeno zaščiti intelektualne lastnine v digitalni obliki, ki omejuje dostopnost digitalnih vsebin s šifriranjem, licenciranjem, z avtentikacijo in nadzorom dostopa. S tem se preprečuje nepooblaščen raba, reprodukcija in spreminjanje avtorsko zaščitene del (Ashikuzzaman, 2024). V tujini so se tako razvile številne naročniške mobilne aplikacije, ki ponujajo digitalne knjige, kot so Audible, Scribd, Storytel, Nextory, Kindle Unlimited, BookBeat in druge, pri čemer nekatere ponujajo zvočne in elektronske knjige, medtem ko nekatere le zvočne knjige (Tattersall Wallin, 2022). Do zvočne knjige na takih mobilnih aplikacijah je mogoče dostopati prek pretočne storitve ali prenosa, za katero se plačuje mesečna naročnina. Za razliko od prenosa se pri pretakanju zvočna knjiga posluša le ob vzpostavljeni internetni povezavi (Have in Stougaard Pedersen, 2021, str. 206). Poleg plačljivih mobilnih aplikacij so na voljo tudi brezplačne aplikacije prek knjižničnih sistemov, kot sta Hoopla in OverDrive (Thoet, 2017). Prva slovenska mobilna aplikacija, ki temelji na takšnem principu je Audibook, ki jo je leta 2017 razvilo istoimensko podjetje Audibook (Povše, 2022).

2.2 UPORABNIŠKE SKUPINE ZVOČNIH KNJIG

V preteklosti je bila zvočna knjiga namenjena zgolj otrokom, osebam z bralnimi težavami, kot je disleksija, ter slepim in slabovidnim. Namen zvočne knjige je bil le kot nadomestilo, ki skrajša pot ali odpravi pomanjkljivosti. S pojavom pametnih telefonov in mobilnih aplikacij so postale zvočne knjige bolj dostopne in prijaznejše za uporabo, kot so bile nekoč. Posledično se širi krog uporabnikov zvočnih knjig. V današnjem času so potencialni uporabniki zvočnih knjig načeloma vsi, ki imajo pametni telefon. (Have in Stougaard Pedersen, 2016, str. 2–4).

⁴ Digital Rights Management

Podatki ameriške založbe Penguin Random House Audio kažejo, da je uporabnikov zvočnih knjig z vsakim letom več, k čemu so pripomogle številne nove spletne trgovine kot sta Google Play in Apple Books, kakor tudi mobilne aplikacije za knjižnično izposajo zvočnih knjig. Uporabniki so predvsem mladi, ki uporabljajo več platform hkrati, od podcastov⁵ do zvočnih knjig. Ameriška nacionalna raziskava družbe Edison Research je pokazala, da so glede na starost najpogostejši uporabniki zvočnih knjig mlajši od 45 let. Podobno kažejo raziskave v Veliki Britaniji, pri čemer izstopajo moški, ki pogosteje poslušajo zvočne knjige kot ženske. Njihova povprečna starost se giblje med 18 in 44 let. Zanimiv podatek je podalo tudi podjetje Audible, ki je ugotovilo veliko rast uporabe zvočnih knjig v starostni skupini od 18 do 24 let, ki ni tipičen kupec knjig (Kozlowski, 2020).

Podatki kanadskega založnika BookNet Canada kažejo, da so povprečni uporabniki zvočnih knjig ženske, stare od 25 do 34 let. Največ uporabnikov zvočnih knjig je v starostni skupini od 25 do 34 let, nato sledijo uporabniki stari, od 35 do 44 let. Kot glavne štiri dejavnosti, ki jih navajajo pri poslušanju zvočnih knjig, so zgolj poslušanje, opravljanje gospodinjskih del, vožnja na delo in ukvarjanje s hobijem (BookNet Canada, 2018).

V Evropi je tudi Švedska med državami, kjer je zvočna knjiga med priljubljenimi oblikami branja. Najpogostejši uporabniki zvočnih knjig so prav tako stari med 25 in 44 let, ki jim sledijo stari med 45 in 64 let. Tudi na Švedskem ženske prevladujejo med uporabniki zvočnih knjig (Dakic, 2019, str. 16).

Glede na ameriške raziskave v splošnih knjižnicah izstopajo tri skupine uporabnikov, ki si izposojajo zvočne knjige: uporabniki, ki se vozijo na delo, slepi in slabovidni ter tisti, ki ne berejo radi. Zvočne knjige si izposojajo tudi uporabniki s telesno oviranostjo, uporabniki s težavami z branjem, uporabniki z učnimi težavami ter uporabniki, ki se učijo jezika (Audiobooks and public libraries 2023, 2023, str. 16).

⁵ Prevzeta beseda angleškega izraza 'podcast', ki označuje digitalno vsebino, ki se v obliki avdio- ali videodatoteke prenese s spleta na računalnik ali na prenosno napravo (Islovar, 2016).

2.3 PRILJUBLJENOST ZVOČNIH KNJIG

Uporaba digitalnih zvočnih knjig v Združenih državah Amerike, v nasprotju z drugimi knjižnimi formati, v zadnjih nekaj letih hitro in stalno narašča (Berglund, 2022). Priljubljenost zvočnih knjig se v zahodnih državah dviga predvsem zaradi časa, ki ga posamezniki preživijo na poti v službo in iz službe (Have in Stougaard Pedersen, 2016, str. 71) ter zaradi prilagodljivosti medija. Zvočne knjige lahko poslušamo kadar koli, tudi med običajnim delovnim časom, od ponedeljka do petka, ne glede na situacijo. Poslušanje zvočnih knjig lahko kombiniramo z delom, s študijem ter z drugimi dejavnostmi čez dan (Berglund, 2022).

Med ameriškimi uporabniki zvočnih knjig, starimi 18 let in več, je nacionalna raziskava družbe Edison Research pokazala, da se je povprečno število poslušanih zvočnih knjig na leto povečalo s 6,8 % v letu 2019 na 8,1 % v letu 2020. V Veliki Britaniji je raziskava družbe Harris Interactive pokazala, da je v letu 2019 le 15 % Britancev poslušalo zvočno knjigo, preostali delež uporabnikov je raje bral tiskane knjige. Kljub nizki uporabi zvočnih knjig se je prodaja v letu 2019 povečala za 43 %. Rast poslušanja zvočnih knjig je tudi posledica pandemije covida-19. Takrat so bile knjižarne kot tudi knjižnice zaprte po več mesecev, zato so se uporabniki množično preusmerili k branju digitalnih knjig. V Združenih državah Amerike in Kanadi so si mnogi čas v izolaciji krajšali s poslušanjem zvočnih knjig. V tem času so splošne knjižnice v Kanadi in Združenih državah Amerike zabeležile visoko število izposoj zvočnih in elektronskih knjig. Posledično je podjetje OverDrive v letu 2019 sklenilo partnerstvo s splošnimi in šolskimi knjižnicami, saj se je povpraševanje po digitalnih knjigah znatno povečalo (Kozlowski, 2020). Povečana uporaba zvočnih knjig je sicer najbolj izrazita v velikih in mestnih knjižnicah (Audiobooks and public libraries 2023, 2023, str. 4).

Na Švedskem se je z uvedbo aplikacije Biblio v letu 2017 v splošnih knjižnicah izposoja zvočnih knjig podvojila, kajti do takrat uporabniki niso imeli možnosti poslušati zvočne knjige na pametnih telefonih. Kljub brezplačni možnosti izposoje zvočnih knjig je izbor knjig omejen. Ponudniki naročniških storitev imajo v primerjavi s knjižnicami večjo ponudbo zvočnih knjig, kar je posledica visokih cen založnikov, ki jih ponujajo knjižnicam za pridobitev digitalnega gradiva. Zato se veliko uporabnikov odloči za plačljivo storitev namesto za brezplačno, ki jo nudijo knjižnice (Dakic, 2019, str. 17).

Glede na podatke ameriške digitalne knjižnice OverDrive o rasti digitalne izposoje v letu 2023 se je izposoja zvočnih knjig od leta 2022 do 2023 povečala za 23 %. Zvočne knjige si je v letu 2023 izposodilo 235 milijonov uporabnikov knjižnic. Ta podatek se nanaša na izposajo gradiva iz 92.000 splošnih in šolskih knjižnic iz 115 držav sveta, ki so vključene v mrežo digitalne knjižnice OverDrive (Kozlowski, 2024).

Uporaba zvočnih knjig v Sloveniji se precej razlikuje od zahodnih evropskih držav, kot so Danska, Francija in Velika Britanija. Pred letom 2017 je bil dostop do zvočnih knjig zelo omejen za širšo javnost. Zvočne knjige so izdajale le določene založbe, kot so Beletrina, Mladinska knjiga ter založba Sanje (Žibret, 2017). Poslušanje zvočnih knjig prek mobilnih aplikacij je bilo za slovenske uporabnike možno le pri tujih ponudnikih zvočnih knjig, ki so bile na voljo v tujih jezikih. Povpraševanje po zvočnih knjigah se je nato povečalo s prisotnostjo mobilne aplikacije Audibook, ki je slovenskim uporabnikom na voljo od leta 2017. Izposoja zvočnih knjig med slovenskimi poslušalci zvočnih knjig od takrat naprej neprenehoma narašča (Povše, 2022).

V času epidemije covida-19 se je priljubljenost digitalnih knjig povečala, zato so tudi slovenske splošne knjižnice povečale svoj nakup naslovov in licenc elektronskih ter zvočnih knjig (Rebolj in Sedar, 2021). V letu 2023 se je v Sloveniji število uporabnikov mobilne aplikacije Audibook, včlanjenih v splošno knjižnico, povečalo za 6.224 (58,9 %) v primerjavi z letom 2022. Število izposoj zvočnih knjig se zato dviga. V letu 2023 so si člani splošnih knjižnic izposodili 30.703 zvočnih knjig, kar je 63,6 % več kot v letu 2022, ko je bilo izposojenih 18.775 zvočnih knjig (Audibook knjižnice v letu 2023, 2024, str. 3–7).

2.3.1 Najbolj priljubljeni žanri zvočnih knjig

Ameriške založbe navajajo, da je najbolj priljubljen žanr zvočnih knjig med odraslimi poslušalci kriminalni roman (Kozlowski, 2020). Podobne podatke kaže tudi poročilo kanadskega založnika BookNet Canada. Največ uporabnikov zvočnih knjig namreč poslušala leposlovna dela, pri čemer so najbolj priljubljeni znanstvenofantastični, kriminalni in detektivski romani. Pri neleposlovju izstopajo biografije in avtobiografije (BookNet Canada, 2018).

Po podatkih splošnih knjižnic je med najbolj priljubljenimi žanri zvočnih knjig pri poslušalcih roman, in sicer kriminalni roman. Pri neleposlovju najbolj izstopajo biografije, spomini in samopomoč (Audiobooks and public libraries 2023, 2023, str. 13–14).

2.4 DEJAVNIKI VPLIVA NA IZPOSOJO ZVOČNIH KNJIG

Ameriške raziskave v splošnih knjižnicah kažejo, da 72 % odraslih uporabnikov zvočnih knjig pri odločanju o izposoji zvočne knjige upošteva pripovedovalca (Audiobooks and public libraries 2023, 2023, str. 32). Pripovedovalčev glas in način branja lahko pri poslušalcu ustvari posebno vzdušje, ki poslušalca pritegne. Če je glas pripovedovalca preveč dominanten, lahko hitro odvrne poslušalca, prav tako prepočasno in monotono branje, ki zgodbo naredi nezanimivo za nadaljnje poslušanje zvočne knjige (Have in Stougaard Pedersen, 2016, str. 81). Pripovedovalec ima torej velik vpliv na užitek uporabnikov pri poslušanju zvočnih knjig. Od njega je odvisno, ali bodo uporabniki zvočno knjigo poslušali do konca ali ne. Poleg pripovedovalca na izposajo zvočne knjige vplivajo še drugi dejavniki, kot so naslov knjige, njena priljubljenost ter avtor knjige (Audiobooks and public libraries 2023, 2023, str. 2–3).

2.5 PREDNOSTI IN SLABOSTI ZVOČNIH KNJIG

Pri poslušanju zvočnih knjig lahko opazimo številne prednosti kot tudi nekatere slabosti. Glavna prednost zvočnih knjig je, da so v digitalni obliki in si jih lahko izposodimo brez fizičnega obiska knjižnice. Poslušajo jih lahko vsi uporabniki, slepi in slabovidni, uporabniki s težavami z branjem (dislektiki) ter tudi tisti, ki nimajo časa za branje tiskanih knjig, saj zvočne knjige omogočajo večopravnost. Zvočne knjige lahko poslušamo med vožnjo z avtom ali z javnim prevozom kakor tudi med sprehajanjem, telesno aktivnostjo, pri opravljanju gospodinjskih opravil, med delom in tudi med učenjem (Povše, 2022).

Čeprav se nam zdi, da je poslušanje fizično bolj pasivno kot branje, v resnici zahteva aktivno poslušanje in določeno stopnjo koncentracije. Hkrati so nam lahko v pomoč kot pripomoček k lažjemu razumevanju prebranega. Prav tako se učimo kritičnega poslušanja, nadgrajujemo predhodno znanje ter izboljšujemo besedišče. Poslušanje zvočnih knjig namreč podpira razvoj vseh štirih jezikovnih sistemov: fonološkega, semantičnega, skladenjskega ter pragmatičnega (Best, 2020, str. 3, 7).

Zvočne knjige lahko uporabljamo tudi za sproščanje ali pred spanjem. Glas pripovedovalca ima lahko na poslušalca pomirjujoč učinek. Pri težavah s spanjem so zvočne knjige lahko boljša izbira kot branje tiskane ali elektronske knjige, saj med poslušanjem ležimo v postelji in imamo ugasnjene luči (Have in Stougaard Pedersen, 2016, str. 133–134). Pri izbiri zvočnih knjig pred spanjem je pomembno, da se izognemo vsebini, ki bi lahko povečala srčni utrip ali povzročila čustveno stisko. Zato niso primerni napeti kriminalni romani (Bryan, 2024). Najbolj priljubljene zvočne knjige pred spanjem so romantični, zgodovinski in znanstvenofantastični romani ter klasiki (Penguin Random House, b. d.).

Kljub številnim prednostim, ki jih ponujajo zvočne knjige, imajo v primerjavi s tiskanimi ali elektronskimi knjigami tudi nekaj pomanjkljivosti. Nekatere raziskave kot slabost navajajo, da si tiskano besedilo lažje zapomnimo kot besedilo, ki ga slišimo. Pri branju ali poslušanju besedila lahko naše misli občasno tudi odtavajo. Medtem lahko minejo sekunde ali celo minute, preden ponovno usmerimo pozornost nazaj k branju ali poslušanju. Če beremo tiskano besedilo, se lahko hitreje vrnemo nazaj na določeno točko v besedilu, ki smo ga prebrali kot pri poslušanju besedila, pri čemer moramo najti pravi čas predvajanja, kar lahko traja dlje časa. Prav tako pri poslušanju zvočne knjige ni možnosti podčrtanja ali poudarjanja določenih besed ali stavkov, ki pri učenju pripomore k boljšemu pomnjenju (Heid, 2018).

3 AUDIBOOK

Od leta 2017 je na slovenskem tržišču na voljo mobilna aplikacija Audibook, ki jo je razvilo istoimensko podjetje Audibook. Aplikacija je namenjena slovenskim uporabnikom zvočnih knjig, preko katere lahko poslušajo zvočne knjige na svojih pametnih napravah, ki podpirajo operacijski sistem Android ali iOS. V prvih nekaj mesecih je aplikacija Audibook ponujala zelo okrnjeno število zvočnih knjig za izposajo (Povše, 2022), a kljub temu je aplikacijo že prvi mesec uporabljalo več kot tisoč uporabnikov. Število uporabnikov in izposoja zvočnih knjig od takrat stalno raste (Povše in Arbiter, 2024, str. 17). Do leta 2019 je izposoja zvočnih knjig prek mobilne aplikacije Audibook potekala izključno s plačljivo storitvijo pri ponudniku. Kasneje se je Audibook pridružil sodelovanju z Združenjem splošnih knjižnic Slovenije in razvil spletno platformo Audibook knjižnice, ki ponuja knjižnicam izbor in nakup licenc zvočnih knjig za izposajo uporabnikom knjižnic (Povše, 2022). Do sedaj je v platformo Audibook priključenih vseh 58 splošnih knjižnic. V letu 2023 je bilo na razpolago 932 naslovov zvočnih knjig za knjižnično izposajo. Vse splošne knjižnice so v tem letu imele zakupljenih 7065 licenc za

knjižnično izposajo. Članov splošnih knjižnic, ki so se do konca leta 2023 registrirali na mobilni aplikaciji Audibook, je znašalo 16.715, ki predstavljajo skoraj 30 % delež vseh registriranih uporabnikov aplikacije Audibook (Audibook knjižnice v letu 2023, 2024, str. 3–7). “Platforma Audibook knjižnice je povezana tudi s kooperativnim online bibliografskim sistemom in servisi COBISS, tako da so vse zvočne knjige, ki so na voljo v sistemu Audibook, enostavno dostopne v knjižničnem katalogu COBISS+ in njegovi mobilni različici mCOBISS.” (Povše, 2022)

3.1 UPORABA MOBILNE APLIKACIJE AUDIBOOK

Prvi korak za izposajo zvočne knjige prek mobilne aplikacije Audibook je, da si prenesemo aplikacijo. Na mobilnih napravah z operacijskim sistemom Android je aplikacija dostopna v spletni trgovini Google Play, za mobilne naprave z operacijskim sistemom iOS v App Store (Horjak idr., 2022, str. 30).

3.1.1 Prijava

Do izposoje zvočnih knjig lahko pridemo na dva načina. Lahko si ustvarimo spletni račun. S pritiskom na gumb 'Ustvari nov račun' se odpre novo okno. Vanj vpišemo svoj elektronski naslov in geslo, s katerim bomo dostopali do računa Audibook. Nato se odpreta glavni meni in pojavno okno z možnostjo brezplačnega obdobja devetdesetih dni. Če si to želimo, pritisnemo 'Vklopi brezplačno obdobje', če ne, pritisnemo 'Kasneje' (Povše in Arbiter, 2024, str. 18). Ta način izposoje je za uporabnika plačljiv.

Za brezplačno izposajo zvočnih knjig je pogoj članstvo v knjižnici (Horjak idr., 2022, str. 30). Člani knjižnice ob začetni izposoji zvočne knjige prek mobilne aplikacije Audibook vnesejo številko članske izkaznice in geslo, s katerim dostopajo do storitve Moja knjižnica na kooperativnem online bibliografskem sistemu COBISS (Povše, 2022). To storimo tako, da se pomaknemo na meni uporabnika, ki je v spodnjem desnem kotu. V meniju pritisnemo zavihek 'Knjižnična izposoja'. Pod poljem 'Knjižnica' izberemo knjižnico, v katero smo včlanjeni. V polje 'Številka knjižnične izkaznice' vpišemo številko knjižnične izkaznice in v polje 'Geslo storitve Moja knjižnica' geslo za vstop v storitev Moja knjižnica. Po uspešno dodani knjižnični izkaznici pritisnemo gumb 'Nadaljuj', s katerim preidemo na postopek iskanja knjig (Povše in Arbiter, 2024, str. 18).

3.1.2 Iskanje zvočnih knjig

Zvočne knjige lahko iščemo na dva načina. V primeru, da ne vemo, kaj bi si izposodili, se lahko pomikamo po zavihkih 'ZA VAS', 'KATEGORIJE', 'ZBIRKE' ali 'AVTORJI'. V zavihku 'ZA VAS' so razvrščene priporočene, nove ali najbolj brane zvočne knjige. V zavihku 'KATEGORIJE' izbiramo med zvočnimi knjigami v različnih kategorijah. Pod zavihkom 'ZBIRKE' najdemo zvočne knjige, ki jih je ustvaril Audibook. Lahko iščemo tudi po avtorjih v zavihku 'AVTORJI'. Ko iščemo točno določeno zvočno knjigo, lahko iščemo med kategorijami ali prek iskalnika, ki je v zgornjem desnem kotu v obliki lupe. Ko pritisnemo nanj, se pojavi okno 'Iskanje po naslovu', v katero vpišemo naslov zvočne knjige ali ime avtorja. Zvočna knjiga se nato pojavi na zaslonu. Če pritisnemo na naslovnico, najdemo podrobne podatke o njej (Povše in Arbiter, 2024, str. 18–19).

3.1.3 Izposoja in poslušanje zvočnih knjig

Pri knjižnični izposoji zvočnih knjig si naenkrat lahko izposodimo največ 5 knjig, ki jih lahko poslušamo 14 dni (Horjak idr., 2022, str. 30). Knjižnična izposoja poteka na ta način, da pritisnemo na gumb 'Izposoja', izberemo zavihkek 'Knjižnična izposoja', poiščemo knjižnico, v katero smo včlanjeni, in potrdimo izposajo. Ko smo si zvočno knjigo izposodili, si jo moramo prenesti na mobilno napravo. V zavihku 'Moje knjige', ki je na dnu, izberemo izposojeno zvočno knjigo in pritisnemo na gumb 'Prenesi knjigo'. Preneseno knjigo nato poslušamo prek predvajalnika. Predvajalnik omogoča, da si lahko nastavimo hitrost branja, čas predvajanja ter izbiramo posameznih poglavij, ki jih želimo poslušati. Če želimo določeni del posnetka še enkrat slišati, pritisnemo na polkrožni gumb, ki je na levi strani od modrega gumba 'Predvajaj'. Tako lahko 'prevrtimo' posnetek nazaj. Če želimo posnetek 'prevrteti' naprej, pritisnemo polkrožni gumb na desni strani od modrega gumba 'Predvajaj' (Povše in Arbiter, 2024, str. 19). Pri izposoji zvočnih knjig moramo biti pozorni tudi na to, da ponudba zvočnih knjig ni enaka v vseh knjižnicah (Horjak idr., 2022, str. 30).

3.2 PREGLED PONUDBE ZVOČNIH KNJIG PREK MOBILNE APLIKACIJE AUDIBOOK V KOROŠKI OSREDNJI KNJIŽNICI DR. FRANCA SUŠNIKA RAVNE NA KOROŠKEM

Člani Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem si lahko prek mobilne aplikacije Audibook izposodijo zvočne knjige v slovenskem jeziku (Letno poročilo 2023, 2024, str. 28), čeprav ponudnik mobilne aplikacije Audibook ponuja tudi zvočne knjige v angleškem, hrvaškem in nemškem jeziku (Audibook, b. d.).

V spletnem knjižničnem katalogu COBISS+ je skupno zabeleženih 608 zvočnih knjig, ki jih Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem ponuja prek mobilne aplikacije Audibook. Od tega je 356 zvočnih knjig namenjenih otrokom, 221 odraslim in 28 mladini. Največ zvočnih knjig, ki jih knjižnica ponuja odraslim uporabnikom prek mobilne aplikacije Audibook, je leposlovnih del (194). Preostali nabor zvočnih knjig spada pod neleposlovje oziroma strokovno literaturo. Med ponujenimi leposlovnimi deli prevladujeta dva žanra, in sicer poezija (28) in roman (25).

4 RAZISKAVA

Namen raziskave je bil ugotoviti, ali je v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem rast izposoje zvočnih knjig prek mobilne aplikacije Audibook povezana zgolj s težavami pri izposoji e-knjig prek aplikacije Biblos ali se trend poslušanja zvočnih knjig dviguje zaradi drugih razlogov.

Glede na povečano uporabo zvočnih knjig se nam je porajalo vprašanje o priljubljenosti ali nepriljubljenosti uporabe zvočnih knjig prek mobilne aplikacije Audibook v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem.

Cilji raziskave so bili ugotoviti:

- dejansko uporabo zvočnih knjig z mobilno aplikacijo Audibook;
- s kakšnimi težavami se srečujejo člani pri uporabi zvočnih knjig;
- kako zadovoljni so z mobilno aplikacijo Audibook in izborom zvočnih knjig, ki jih ponuja knjižnica ter
- katera uporabniška skupina največ in najmanj uporablja zvočne knjige in zakaj.

Hipoteze, ki smo si jih zastavili, so naslednje:

1. Najbolj pogosti poslušalci zvočnih knjig so uporabniki, stari med 25 in 45 let.
2. Zvočne knjige v večini poslušajo uporabniki, ki se dnevno vozijo na delo; uporabniki, ki imajo težave z vidom (slabovidni); uporabniki, ki imajo težave z branjem (disleksija) ter uporabniki, ki nimajo časa brati tiskanih knjig ali e-knjig.
3. Na prvo izposojajo zvočne knjige prek mobilne aplikacije Audibook je vplivalo nedelovanje aplikacije Biblos za branje e-knjig.
4. Starejši uporabniki si zaradi težav pri uporabi mobilne aplikacije Audibook ne izposojajo zvočnih knjig.
5. Na nadaljnje poslušanje in izposojajo zvočnih knjig pri uporabnikih najbolj vpliva pripovedovalec zgodbe, ki jih pritegne ali odvrne k poslušanju.

4.1 METODOLOGIJA

Za pridobivanje raziskovalnih podatkov smo se odločili za anketno metodo, ki spada pod kvantitativne metode raziskovanja, s katero se v družboslovju zbirajo podatki o stališčih, mnenjih in dejstvih v obliki vprašalnika (Ambrožič, 2005, str. 23–31). Anketni vprašalnik smo pripravili v dveh oblikah, pisni in spletni. Spletni vprašalnik smo pripravili v platformi 1KA.

Pri oblikovanju raziskovalnega vzorca smo se odločili za neverjetnostno vzorčenje. Vzorec anketiranih, ki smo jih vključili v raziskavo, so polnoletni člani Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem, ki imajo v sistemu COBISS3 oziroma v novi programski opremi COBISS Lib zabeležen elektronski naslov, prek katerega smo poslali povabilo za sodelovanje v anketi. Povezavo do spletnega anketnega vprašalnika smo objavili na spletni strani knjižnice in profilih knjižnice na družbenih omrežjih Facebook in Instagram. Nekaj anketnih vprašalnikov smo natisnili v pisni obliki za tiste člane, ki nimajo elektronskega naslova in fizično obiskujejo knjižnico ter jih naknadno vnesli v spletno anketo.

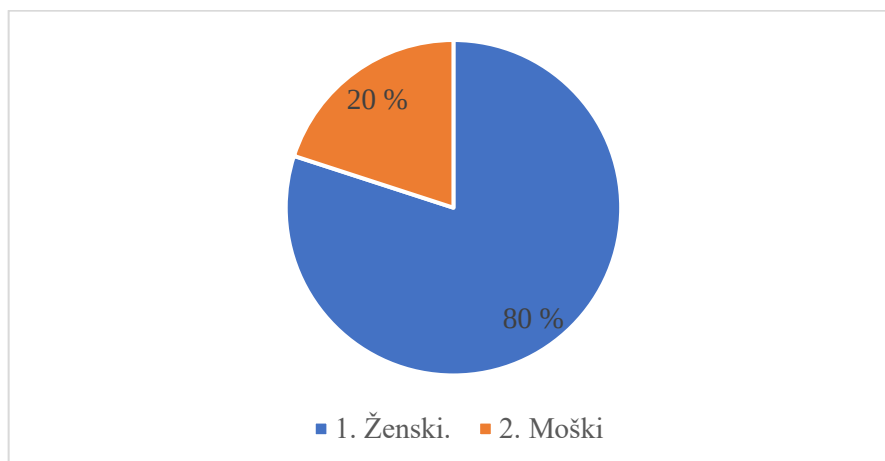
Raziskava je bila omejena na polnoletne člane Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika. Zaradi omejenega vzorca le na polnoletne člane Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika ne bo mogoče posploševati rezultatov ter primerjati z drugimi splošnimi knjižnicami v Sloveniji.

Anketa je potekala od 20. 9. 2024 do 26. 9. 2024.

4.2 ANALIZA REZULTATOV ANKETNEGA VPRAŠALNIKA

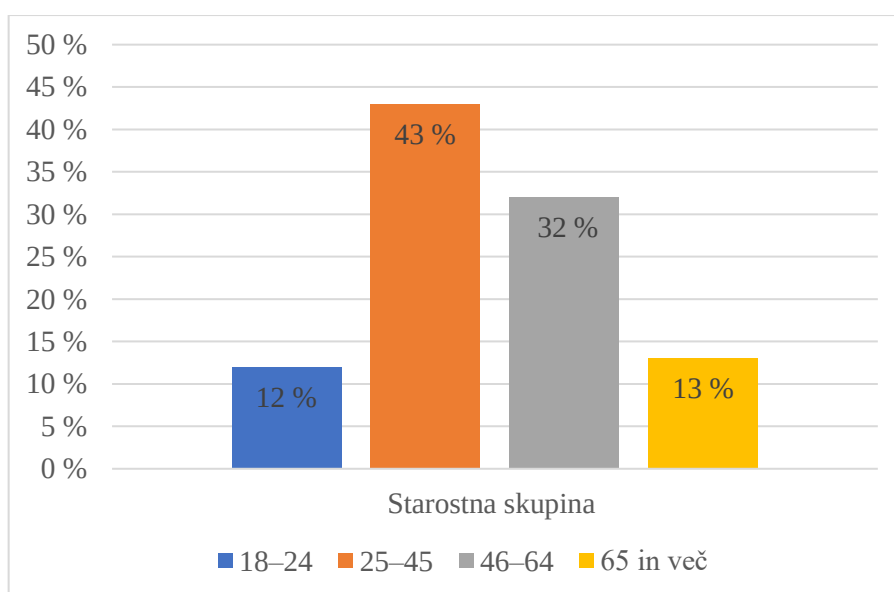
Anketni vprašalnik je vseboval 16 vprašanj, od tega so se tri vprašanja nanašala na demografske podatke anketirancev, in sicer na spol, starost in delovni status. Preostala vprašanja so se nanašala na vsebino raziskave.

Anketni vprašalnik je izpolnilo 166 anketirancev. Največ sodelujočih je bilo ženskega spola, ki jih je bilo 80 % vseh anketiranih (glej Slika 1).

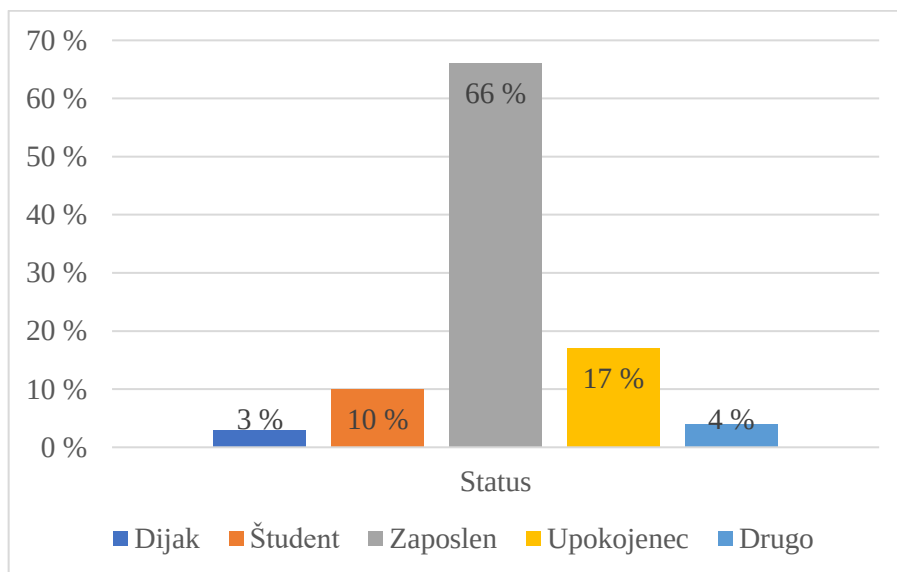
Slika 1: Spol anketirancev

Največ anketirancev, ki so rešili anketo, spada v starostno skupino med 25 in 45 let (43 %). Nato sledi starostna skupina anketirancev med 46 in 64 let (32 %). Najmanjši delež sodelujočih anketirancev predstavljajo osebe, stare med 18 in 24 let (12 %) ter starejše 65 let (13 %) (glej Slika 2).

Slika 2: Starost anketirancev

Glede na status je bilo največ sodelujočih anketirancev zaposlenih (66 %). Upokojencev je bilo 17 %, študentov 10 % in dijakov 3 %. Preostali delež predstavljajo brezposelne osebe (glej Slika 3).

Slika 3: Status anketirancev

Da bi ugotovili priljubljenost oziroma nepriljubljenost zvočnih knjig prek mobilne aplikacije Audibook pri članih knjižnice, smo si želeli izvedeti, katera skupina anketirancev posluša zvočne knjige prek mobilne aplikacije Audibook in katera ne. Zato smo anketni vprašalnik zasnovali tako, da vsebuje tudi vprašanja z IF-pogoji, ki omogočajo prikaz vprašanj pod določenimi pogoji (glej Priloga 1).

S prvim vsebinskim vprašanjem Q4 (glej Priloga 1) smo ugotovili, koliko anketirancev si izposoja zvočne knjige prek mobilne aplikacije Audibook in koliko ne. Od 166 anketirancev je 86 % vprašanih odgovorilo, da si ne izposojajo zvočnih knjig prek mobilne aplikacije Audibook, medtem ko jih je 14 % odgovorilo, da si jih izposojajo (glej Slika 4). Zbrani podatki nakazujejo na to, da je še vedno velik delež članov knjižnice, ki ne poslušajo zvočnih knjig prek mobilne aplikacije Audibook.

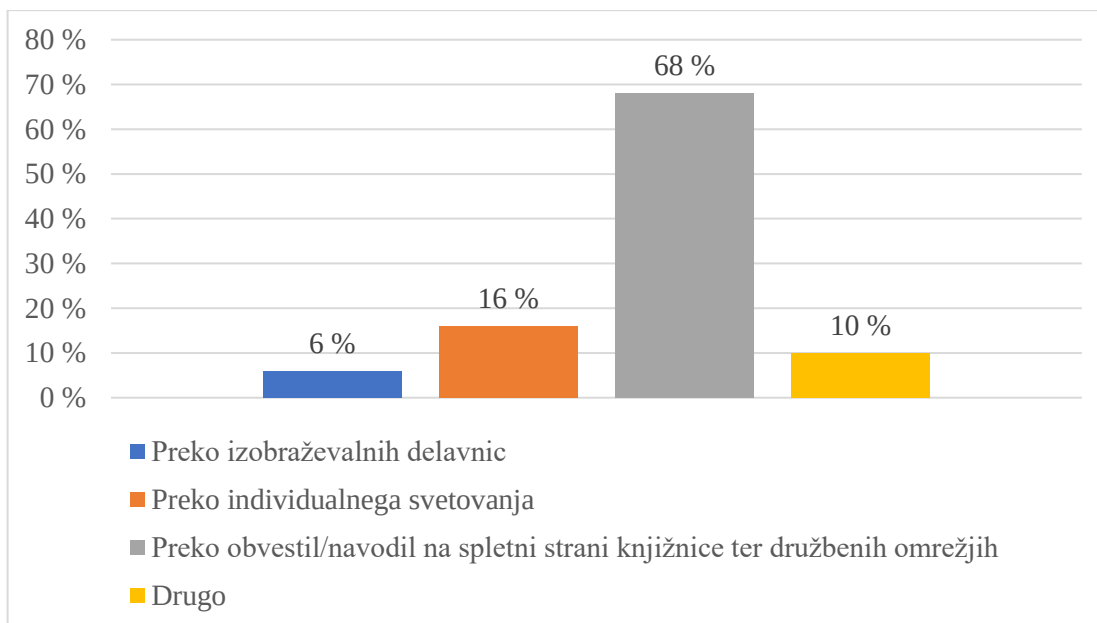

Slika 4: Izposoja zvočnih knjig

Vprašanj Q4 vključuje podvprašanja, ki se nanašajo na poslušalce in neposlušalce zvočnih knjig prek aplikacije Audibook. Ta vprašanja bomo obravnavali v nadaljnji analizi.

V okviru raziskave nas je tudi zanimalo, na kakšen način bi člani knjižnice raje prejeli informacije in novosti glede izposoje zvočnih knjig prek mobilne aplikacije Audibook, ne glede na to, ali poslušajo zvočne knjige ali ne.

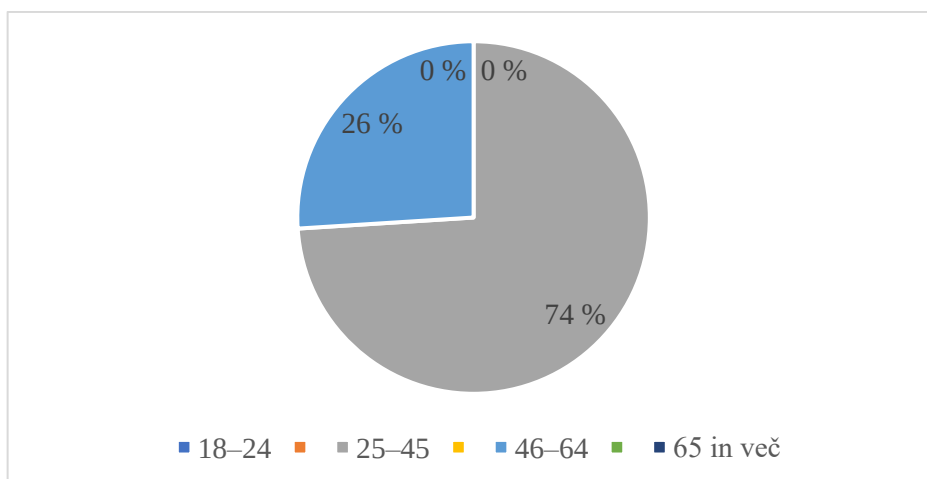
Na vsebinsko vprašanje Q16 (glej Priloga 1), ki se nanaša na načine pridobivanja informacij in novosti o zvočnih knjigah prek mobilne aplikacije Audibook, je večina anketirancev (68 %) odgovorila, da želijo pridobivati informacije in novosti prek obvestil/navodil na spletni strani knjižnice ter družbenih omrežjih (glej Slika 5). 16 % jih je odgovorilo, da želijo pridobivati informacije prek individualnega svetovanja. 10 % anketiranih je pri odgovoru 'Drugo' navedlo, da ne želijo prejemati informacij in novosti o zvočnih knjigah. 6 % vprašanih je odgovorilo, da bi informacije in novosti v zvezi z zvočnimi knjigami na mobilni aplikaciji Audibook radi pridobili na izobraževalnih delavnicah.

Slika 5: Preferirani načini obveščanja o novostih zvočnih knjig prek Audibooka s strani anketirancev

4.2.1 Analiza vprašanj in odgovorov poslušalcev zvočnih knjig

Od 14 % anketirancev, ki so na vsebinsko vprašanje Q4 (glej Priloga 1) odgovorili, da poslušajo zvočne knjige na mobilni aplikaciji Audibook, prevladujejo uporabniki, stari med 25 in 45 let (74 %). Zvočne knjige poslušajo tudi starejši uporabniki, stari med 46 in 64 let (26 %). Ostale starostne skupine si zvočnih knjig ne izposojajo (glej Slika 6).

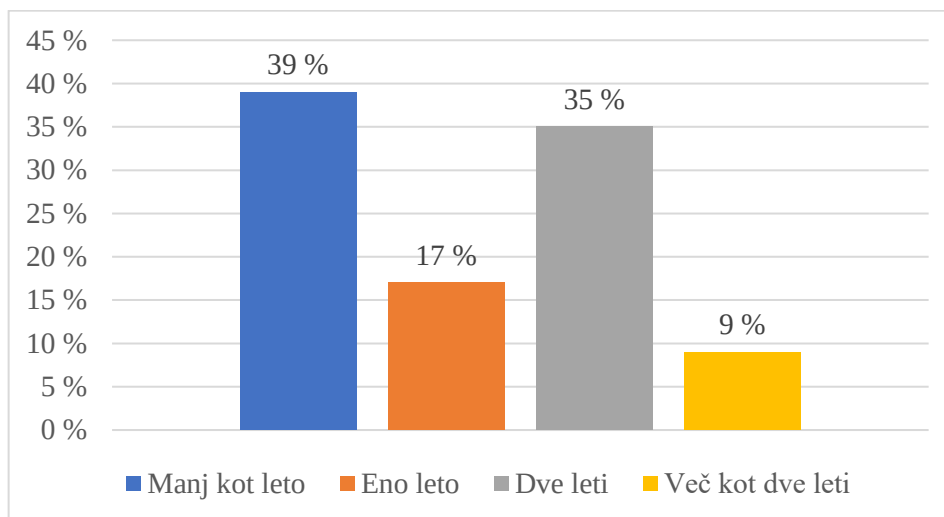
Slika 6: Starostna skupina poslušalcev zvočnih knjig

Anketirancem, ki so na vsebinsko vprašanje Q4 (glej Priloga 1) odgovorili z DA, smo postavili še dodatna podvprašanja:

IF (3) Q4 = [1] (Da)

Q6 - Kako dolgo si že izposojate zvočne knjige?

Anketiranci so na to vprašanje večinoma odgovorili pritrdilno. Med anketiranimi jih je 39 % odgovorilo, da poslušajo zvočne knjige manj kot leto, dve leti jih posluša 35 %, 17 % eno leto in 9 % več kot dve leti (glej Slika 7). To nakazuje, da število uporabnikov mobilne aplikacije Audibook z leti narašča.

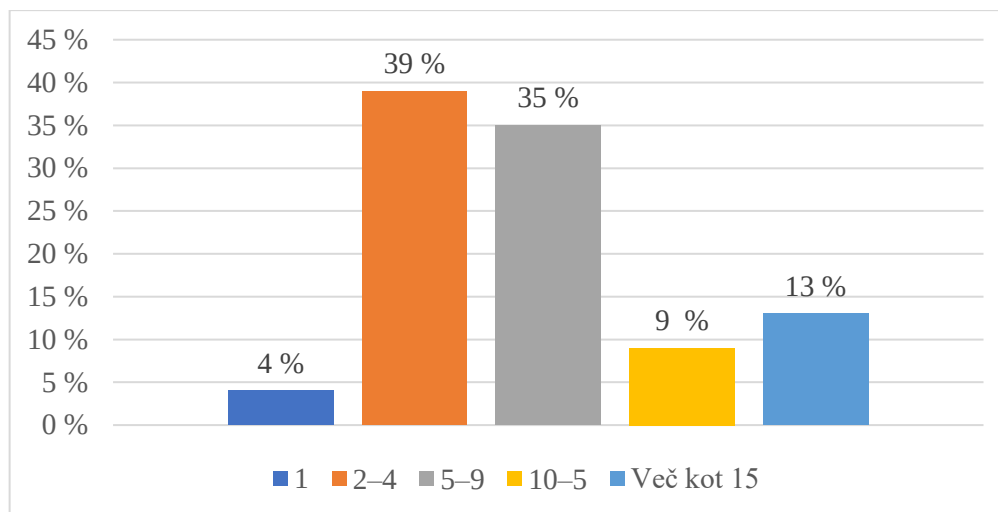

Slika 7: Izposoja zvočnih knjig glede na leta uporabe

IF (4) Q4 = [1] (Da)

Q7 - Koliko zvočnih knjig ste si že izposodili?

Največji delež anketiranih (39 %) je do sedaj poslušalo med 2 in 4 knjige, kar nakazuje na zmerno zanimanje. 35 % vprašanih si je izposodilo med 5 in 9 zvočnih knjig, kar pomeni, da so že nekoliko bolj redni uporabniki. Le 13 % anketirancev predstavlja najbolj strastne poslušalce, saj so poslušali več kot 15 knjig (glej Slika 8). Ti rezultati kažejo, da zanimanje za zvočne knjige narašča, vendar večina poslušalcev posluša manjše število izposojenih zvočnih knjig.

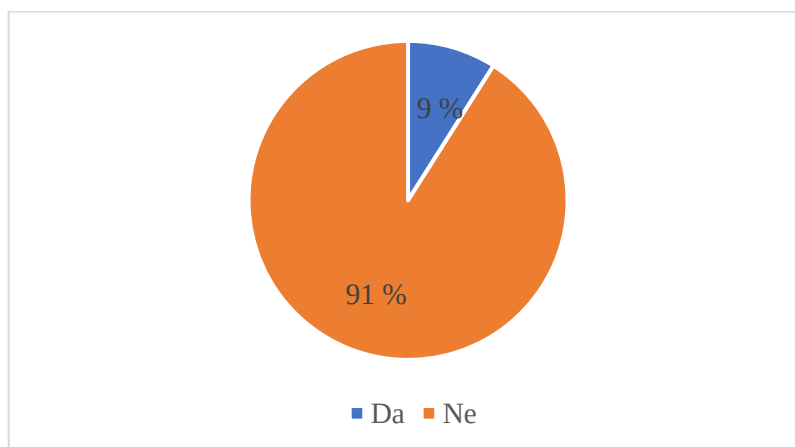

Slika 8: Število izposojenih zvočnih knjig

IF (5) Q4 = [1] (Da)

Q8 - Ali je na vašo prvo izposajo zvočne knjige preko mobilne aplikacije Audibook vplivalo nedelovanje aplikacije Biblos za branje elektronskih knjig?

Na to vprašanje je 91 % anketirancev odgovorilo, da nedelovanje aplikacije Biblos ni vplivalo na njihovo odločitev za izposajo zvočnih knjig prek aplikacije Audibook. Le 9 % anketirancev je potrdilo, da je nedelovanje aplikacije Biblos vplivalo na njihovo prvo izposajo zvočne knjige (glej Slika 9). To pomeni, da je večina uporabnikov mobilne aplikacije Audibook neodvisna od težav z aplikacijo Biblos in uporablja Audibook iz drugih razlogov.

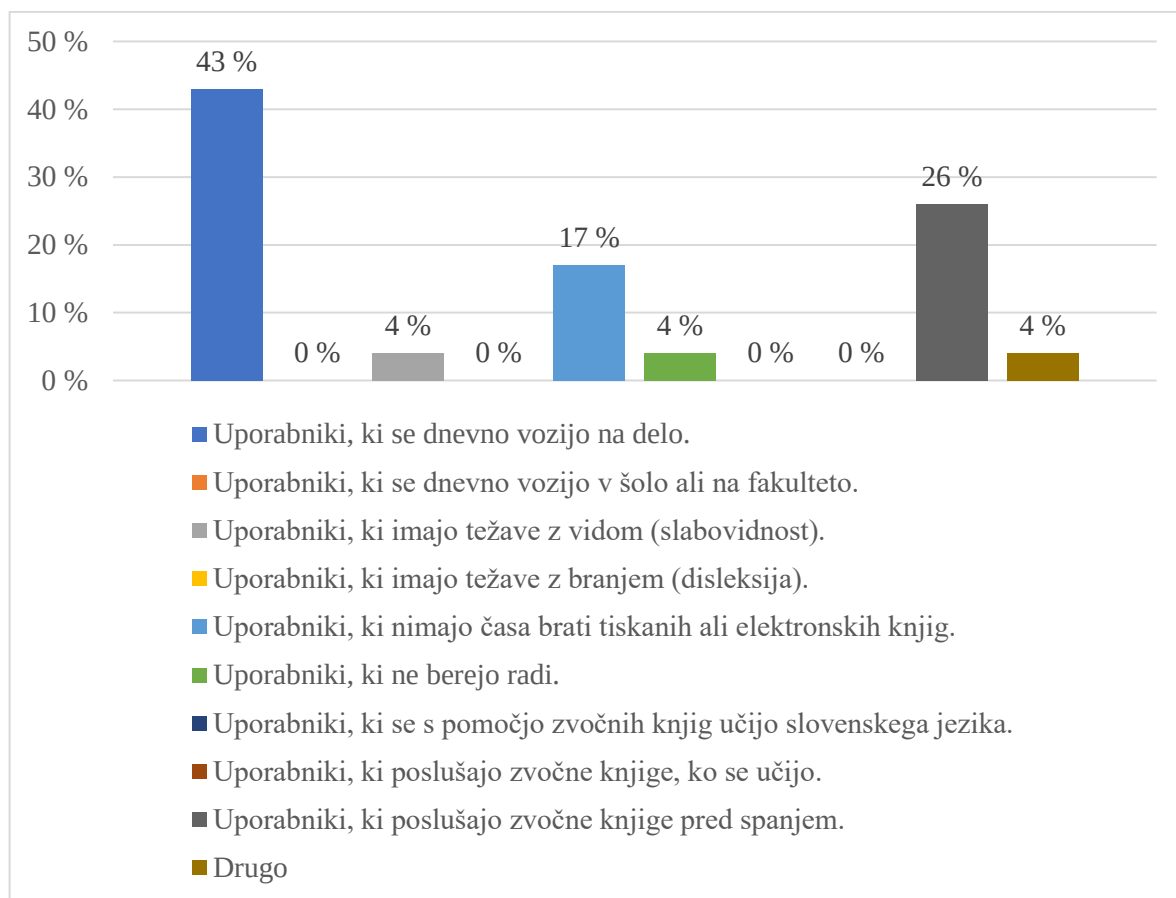

Slika 9: Vpliv nedelovanja aplikacije Biblos na prvo izposajo zvočnih knjig prek aplikacije Audibook

IF (6) Q4 = [1] (Da)

Q9 - Označite, v katero skupino uporabnikov zvočnih knjig spadate.

Med anketiranci je največji delež (43 %) navedel, da poslušajo zvočne knjige, ko se dnevno vozijo na delo. Sledijo tisti uporabniki, ki zvočne knjige poslušajo pred spanjem (26 %), ter uporabniki, ki nimajo časa za branje tiskanih ali elektronskih knjig (17 %), zato raje poslušajo zvočne knjige. Ostale skupine so manj zastopane. 4 % uporabnikov poslušajo zvočne knjige, zaradi težav z vidom (slabovidnost), medtem ko 4 % uporabnikov ne berejo radi (glej Slika 10).

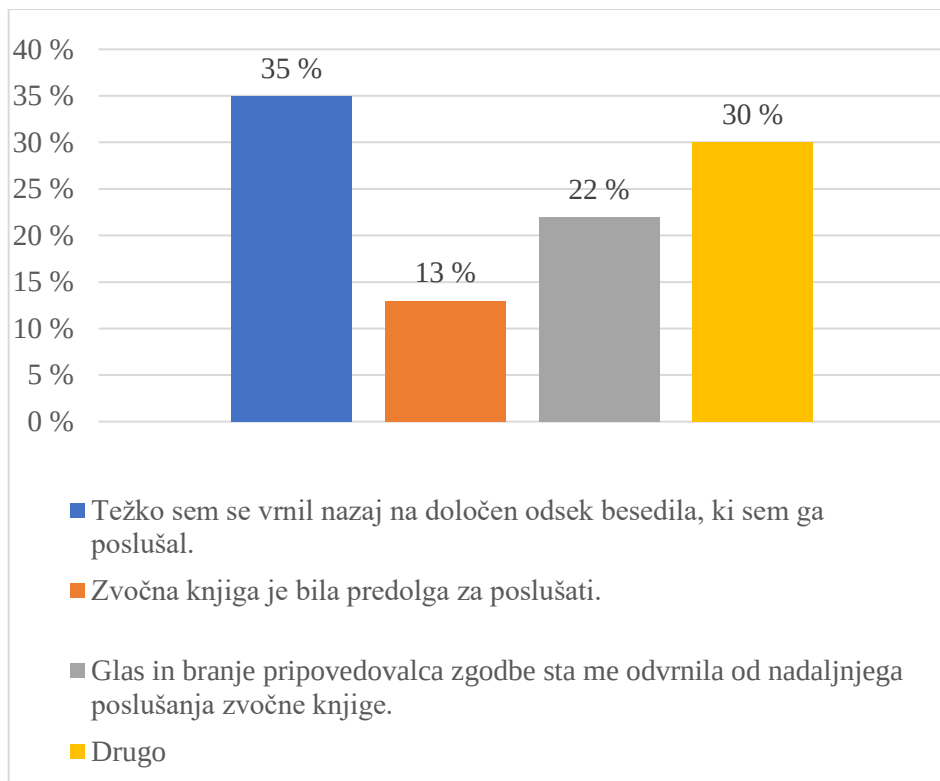
Slika 10: Uporabniške skupine poslušalcev zvočnih knjig

IF (7) Q4 = [1] (Da)

Q10 - Označite, katero slabost ste zaznali pri poslušanju zvočnih knjig, ki vas je odvrnila od nadaljnjega poslušanja.

Najpogostejši razlog, ki je uporabnike odvrnil od nadaljnjega poslušanja, je, da so imeli težave z vračanjem na določen del besedila, ki so ga poslušali (35 % anketirancev). 22 % anketirancev je zmotil glas pripovedovalca, medtem ko je 13 % anketirancev navedlo, da je bila zvočna

knjiga predolga. 30 % anketirancev je pri odgovoru 'Drugo' navedlo, da jih je zmotila premajhna izbira zvočnih knjig (glej Slika 11). To kaže, da so tehnične težave s poslušanjem, premajhna izbira zvočnih knjig ter glas pripovedovalca glavni dejavniki, ki vplivajo na uporabniško izkušnjo.

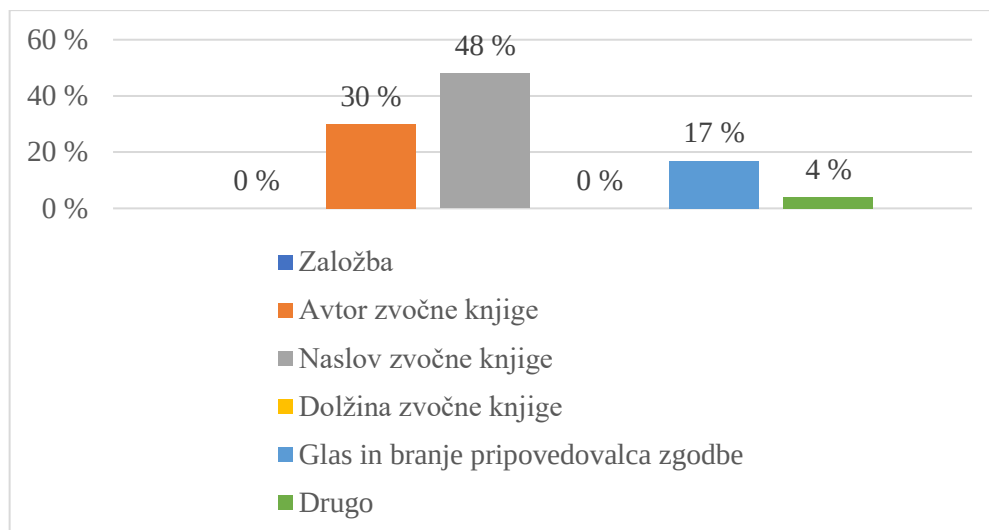

Slika 11: Slabosti zvočnih knjig, ki so anketirance odvrnile od nadaljnjega poslušanja

IF (8) Q4 = [1] (Da)

Q11 - Kateri so vaši povodi za izposajo zvočnih knjig?

Glavni razlog, ki vpliva na izbiro zvočne knjige, je naslov knjige, ki ga je navedlo 48 % anketirancev. 30 % anketirancev je izbralo zvočno knjigo zaradi avtorja zvočne knjige, medtem ko sta glas in branje pripovedovalca pomembna za 17 % anketirancev (glej Slika 12). Ti podatki kažejo, da je naslov knjige najmočnejši dejavnik, ki vpliva na izbiro zvočne knjige, čeprav tudi avtor zvočne knjige in glas pripovedovalca pomembno vplivata na izposajo zvočnih knjig.

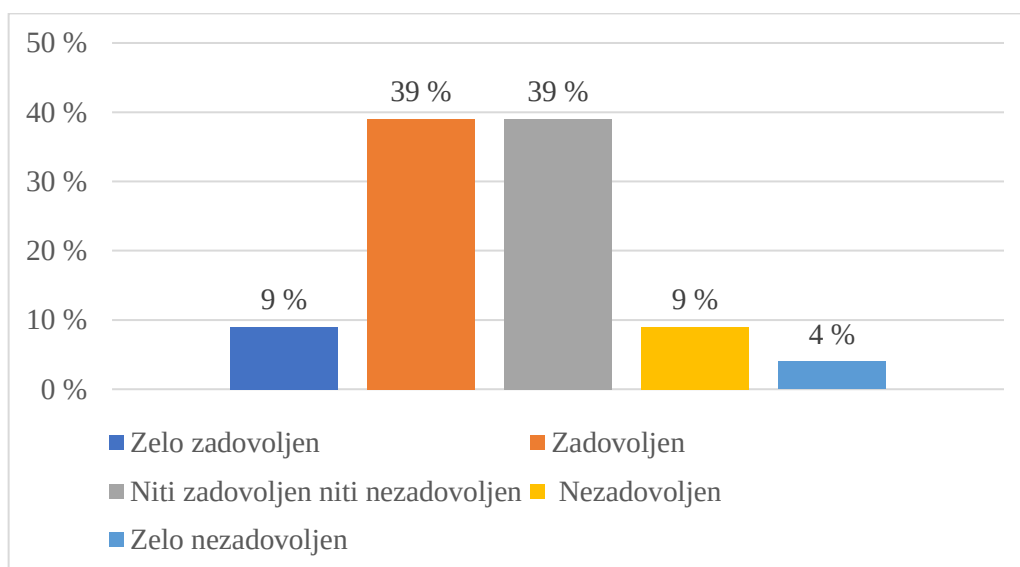

Slika 12: Povodi za izposajo zvočnih knjig

IF (9) Q4 = [1] (Da)

Q12 - Označite, kako zadovoljni ste z izborom zvočnih knjig, ki jih omogoča knjižnica preko mobilne aplikacije Audibook.

Največji delež uporabnikov (39 %) je odgovoril, da so zadovoljni z izbiro zvočnih knjig. Enak delež (39 %) jih je odgovoril, da niso niti zadovoljni niti nezadovoljni. Manjši delež (9 %) je zelo zadovoljnih glede izbora, enak delež (9 %) je nezadovoljnih, medtem ko je 4 % zelo nezadovoljnih (glej Slika 13). To kaže, da je večina uporabnikov zadovoljna z izbiro zvočnih knjig, vendar bi večja ponudba zvočnih knjig še vedno povečala splošno zadovoljstvo in posledično tudi priljubljenost zvočnih knjig med uporabniki.

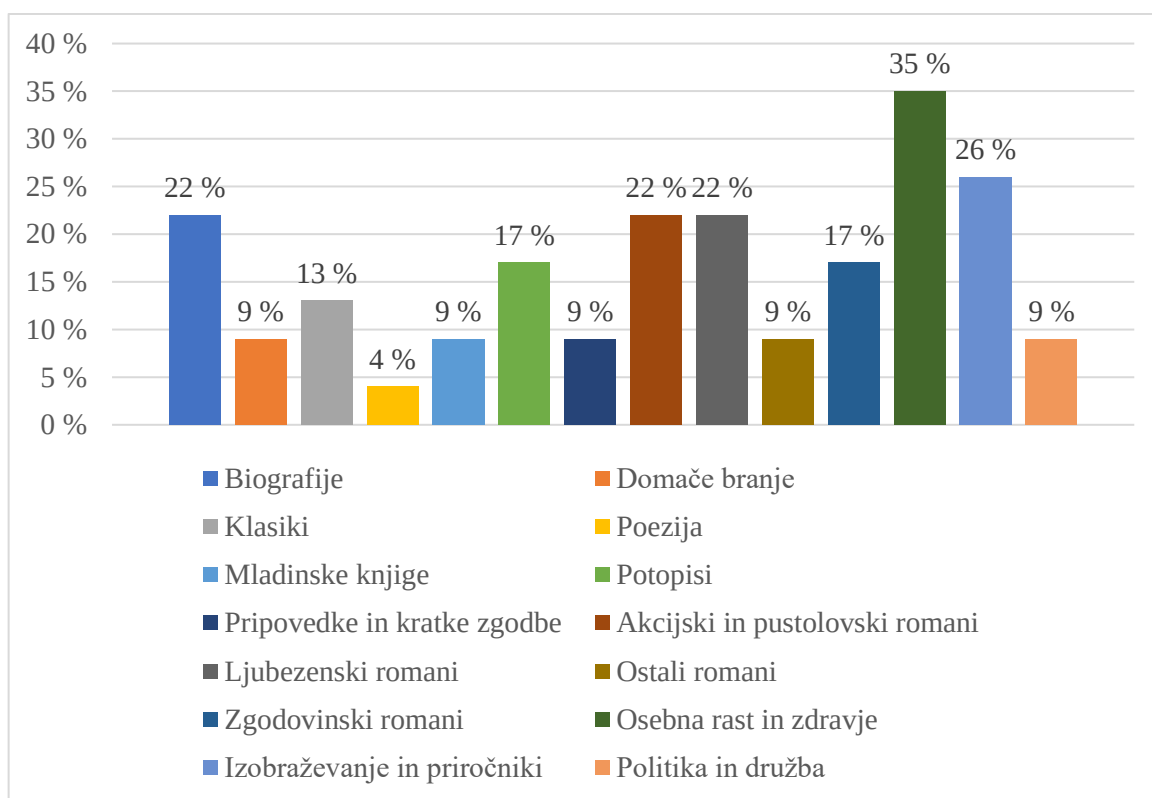

Slika 13: Zadovoljstvo uporabnikov z izborom zvočnih knjig na mobilni aplikaciji Audibook

IF (10) Q4 = [1] (Da)

Q13 - Označite, če bi za katere od kategorij želeli imeti večjo izbiro zvočnih knjig, kot jih knjižnica ponuja sedaj.

Glede ponujenih kategorij zvočnih knjig na mobilni aplikaciji Audibook si med neleposlovnimi deli 35 % uporabnikov želi večji izbor zvočnih knjig na temo osebne rasti in zdravja, 26 % vprašanih si želi poslušati več zvočnih knjig na temo izobraževanje in priročniki. Nato sledijo uporabniki, ki si želijo več leposlovnih del. 22 % uporabnikov si želi poslušati več akcijskih in pustolovskih romanov, ljubezenskih romanov ter biografij. 17 % uporabnikov bi rado poslušalo še več zgodovinskih romanov in potopisov. Manj zastopane kategorije med leposlovnimi deli so klasiki (13 %) (glej Slika 14). Na podlagi teh rezultatov lahko sklepamo, da so žanri, kot so osebna rast in zdravje, biografije, akcijski in pustolovski romani, ljubezenski romani in potopisi med uporabniki zvočnih knjig bolj priljubljeni in zaželeni.

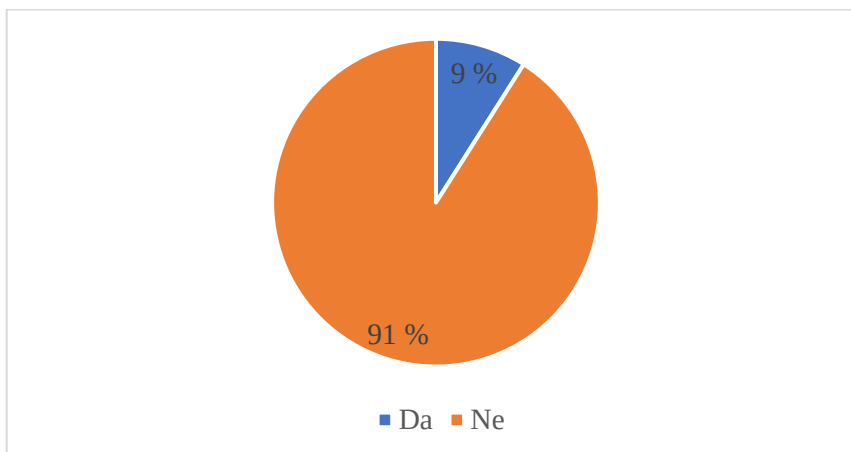

Slika 14: Želje po večji izbiri zvočnih knjig glede na kategorije, ki jih ponuja knjižnica

IF (11) Q4 = [1] (Da)

Q14 - Ali ste kdaj naleteli na težavo pri uporabi aplikacije Audibook?

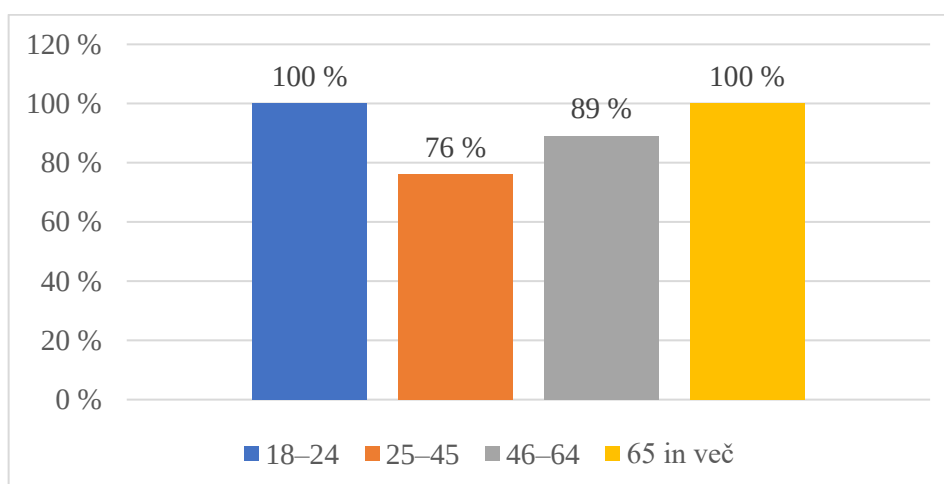
91 % anketirancev je na to vprašanje odgovorilo, da nimajo težav z uporabo aplikacije Audibook. Le 9 % anketirancev je navedlo, da imajo težave pri vnašanju gesla ter da jim iskanje zvočnih knjig omogoča le po avtorju ali naslovu, vendar ne po vsebini (glej Slika 15).

Slika 15: Delež anketirancev s težavami pri uporabi aplikacije Audibook

4.2.2 Analiza vprašanj in odgovorov neposlušalcev zvočnih knjig

Od 86 % anketirancev, ki ne poslušajo zvočnih knjig, jih je bilo največ v starostnih skupinah med 18 in 24 let ter 65 let in več (100 %). 89 % anketirancev je spadalo v starostno skupino med 46 in 64 let. 76 % anketirancev je bilo starih med 25 in 45 let (glej Slika 16).

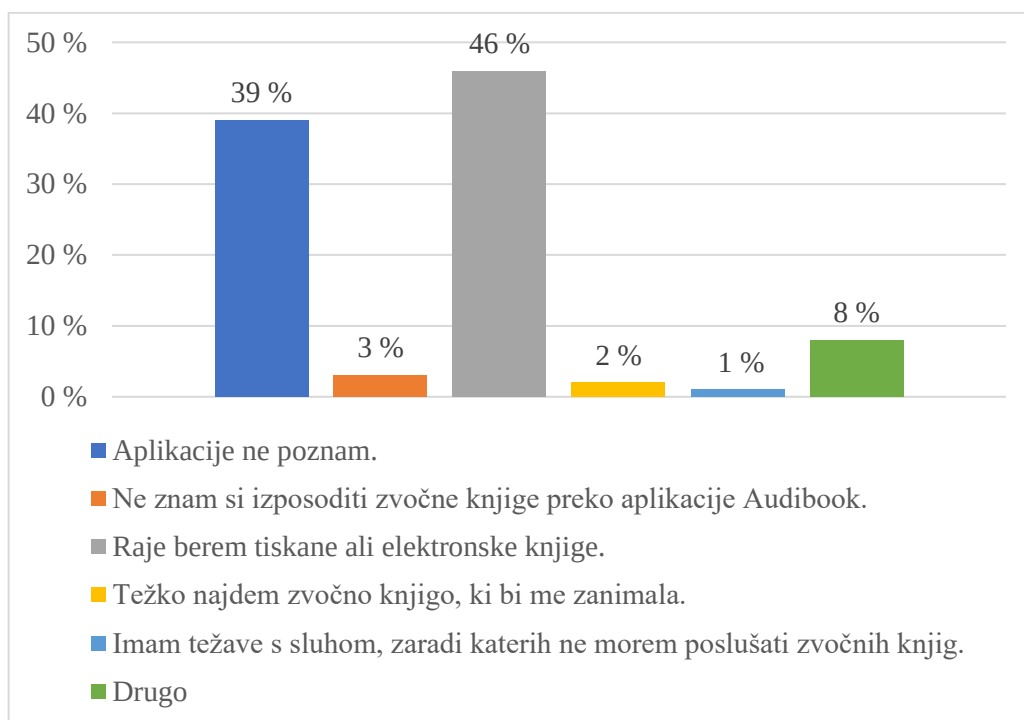
Slika 16: Starostna skupina neposlušalcev zvočnih knjig

Anketirancem, ki so na vsebinsko vprašanje Q4 (glej Priloga 1) odgovorili z NE, smo postavili naslednje podvprašanje:

IF (2) Q4 = [2] (Ne)

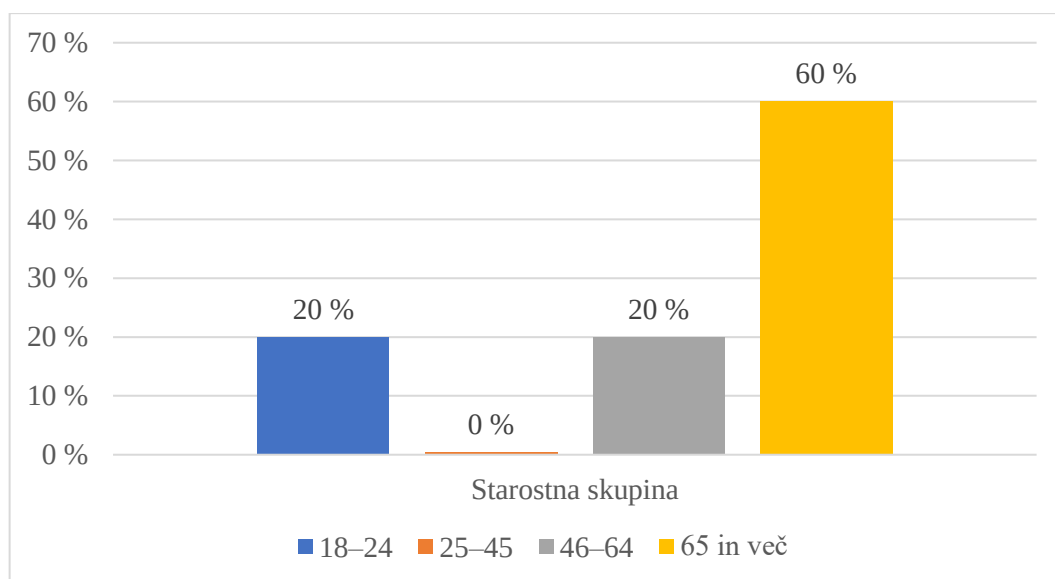
Q5 - Zakaj si še niste izposodili zvočne knjige preko mobilne aplikacije Audibook?

46 % anketirancev je na to vprašanje odgovorilo, da si zvočnih knjig ne izposojajo, ker raje berejo tiskane knjige ali elektronske knjige (glej Slika 17). 39 % anketirancev mobilne aplikacije Audibook ne pozna. 8 % anketirancev je pri odgovoru 'Drugo' navedlo, da bi poslušali zvočne knjige, vendar je izbor naslovov zvočnih knjig, ki jih knjižnica ponuja na aplikaciji Audibook preskromen; da nimajo pametnega telefona ali da se še morajo naučiti, kako si aplikacijo Audibook naložiti na pametni telefon.

Slika 17: Razlogi za neizposojajo zvočnih knjig

Največ članov knjižnice (60 %), ki si zvočnih knjig prek mobilne aplikacije Audibook ne znajo izposoditi, spada v starostno skupino 65 let in več (glej Slika 18). Preostali delež uporabnikov, ki si ne znajo izposoditi zvočnih knjig, spada v starostno skupino od 18 do 24 let in od 46 do 64 let.

Slika 18: Starostna skupina uporabnikov, ki si ne znajo izposoditi zvočnih knjig

5 RAZPRAVA

Z raziskavo o (ne)priljubljenosti zvočnih knjig v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem, smo preverili veljavnost petih hipotez o uporabi zvočnih knjig prek mobilne aplikacije Audibook.

Hipotezo 1: *Najbolj pogosti poslušalci zvočnih knjig so uporabniki, stari med 25 in 45 let*, smo potrdili, saj podatki kažejo, da je največji delež poslušalcev zvočnih knjig (74 %) v tej starostni skupini. To sovпада s svetovnimi raziskavami, ki prav tako kažejo, da so odrasli, stari med 25 in 45 let med najpogostejšimi uporabniki tovrstnih storitev.

Hipotezo 2: *Zvočne knjige v večini poslušajo uporabniki, ki se dnevno vozijo na delo; uporabniki, ki imajo težave z vidom (slabovidni); uporabniki, ki imajo težave z branjem (disleksija) ter uporabniki, ki nimajo časa brati tiskanih knjig ali e-knjig*, smo le delno potrdili, kajti največji delež uporabnikov, ki poslušajo zvočne knjige, so sicer uporabniki, ki se dnevno vozijo na delo (43 %), vendar jim nato sledijo uporabniki, ki poslušajo zvočne knjige pred spanjem (26 %), šele nato uporabniki, ki nimajo časa brati tiskanih ali e-knjig (17 %). Zelo mali delež (4 %) je namreč tistih uporabnikov, ki poslušajo zvočne knjige zaradi težav z vidom (slabovidnost). Uporabniki, ki imajo težave z branjem (disleksija) v naši raziskavi niso bili prisotni.

Hipotezo 3: *Na prvo izposojajo zvočne knjige prek mobilne aplikacije Audibook je vplivalo nedelovanje aplikacije Biblos za branje e-knjig*, smo ovrgli, ker je večina anketirancev (91 %) navedla, da na njihovo odločitev za prvo izposojajo zvočne knjige ni vplivalo nedelovanje aplikacije Biblos. To pomeni, da uporabniki uporabljajo Audibook zaradi lastnih potreb in želja, ne pa kot nadomestek za Biblos.

Hipotezo 4: *Starejši uporabniki si zaradi težav pri uporabi mobilne aplikacije Audibook ne izposojajo zvočnih knjig*, smo lahko potrdili. Anketni rezultati namreč kažejo, da je največ članov knjižnice (60 %), ki si ne znajo izposoditi zvočnih knjig, v starostni skupini 65 let in več. Težave pri uporabi aplikacije so pogoste, kar nakazuje na potrebo po večji podpori in izobraževanju te starostne skupine.

Hipotezo 5: *Na nadaljnje poslušanje in izposojajo zvočnih knjig pri uporabnikih najbolj vpliva pripovedovalec zgodbe, ki jih pritegne ali odvrne k poslušanju*, smo tudi ovrgli, kajti na nadaljnje poslušanje zvočnih knjig najbolj vplivajo težave pri vračanju na določen del besedila, ki so ga uporabniki poslušali. Sam glas pripovedovalca je zmotil le 22 % anketirancev. Najpomembnejši dejavnik, ki vpliva na izposojajo zvočnih knjig, je naslov knjige, kar je navedla večina anketirancev (48 %), in ne pripovedovalec in njegov način pripovedovanja. Čeprav je glas pripovedovalca pomemben, ne predstavlja odločilnega dejavnika za večino uporabnikov zvočnih knjig.

Na podlagi rezultatov ankete smo ugotovili, da si izmed 166 anketirancev, ki so sodelovali v raziskavi le 14 % članov Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem izposoja zvočne knjige prek mobilne aplikacije Audibook. Večinski delež vprašanih (86 %) si zvočnih knjig ne izposoja. To nakazuje, da poslušanje zvočnih knjig prek mobilne aplikacije Audibook pri večini članov knjižnice ni tako priljubljena storitev. Kljub temu izposoja zvočnih knjig letno narašča, kar ni zanemarljiv podatek. Hkrati obstajajo določeni izzivi, zlasti pri starejših uporabnikih in tistih, ki imajo težave z novejšo tehnologijo. Uporabniške izkušnje, izposoja zvočnih knjig in njihovo priljubljenost med uporabniki, bi lahko izboljšali z dodatnimi izobraževalnimi delavnicami, večjo promocijo prek družbenih omrežij in spletne strani ter širšo ponudbo zvočnih knjig, še posebej tistih, ki so med uporabniki bolj zaželeni.

V sklopu te raziskave nas je zanimala priljubljenost in uporaba zvočnih knjig med odraslimi uporabniki zvočnih knjig prek mobilne aplikacije Audibook. Koroška osrednja knjižnica dr.

Franca Sušnika Ravne na Koroškem ponuja večji izbor zvočnih knjig za otroke in mladino. S tega vidika bi lahko raziskavo razširili tudi na te starostne skupine.

6 ZAKLJUČEK

Pisna naloga je obravnavala priljubljenost zvočnih knjig prek mobilne aplikacije Audibook v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem. Cilj naloge je bil preučiti uporabo zvočnih knjig z mobilno aplikacijo Audibook; težave, s katerimi so se uporabniki pri uporabi zvočnih knjig srečevali; ugotoviti njihovo zadovoljstvo z mobilno aplikacijo Audibook in izborom zvočnih knjig ter ugotoviti, katera uporabniška skupina največ in najmanj uporablja zvočne knjige in zakaj. Anketna metoda je zajela 166 anketirancev, katerih odgovori so omogočili vpogled v ključne trende in izzive pri uporabi aplikacije Audibook.

Rezultati ankete so pokazali, da je največji delež uporabnikov zvočnih knjig, starih med 25 in 45 let, kar je skladno z našo prvo hipotezo. Ta starostna skupina predstavlja tehnološko podkovane uporabnike, ki nimajo težav pri uporabi mobilnih aplikacij. Uporabniki najpogosteje poslušajo zvočne knjige med vožnjo na delo ali pred spanjem.

Rezultati so tudi pokazali, da starejši uporabniki pri uporabi aplikacije Audibook naletijo na težave, ker si sami ne znajo izposoditi zvočnih knjig. To je potrdilo četrto hipotezo, ki predpostavlja, da si starejši uporabniki, stari 65 let in več, zaradi neznanja pri uporabi aplikacije Audibook ne izposojajo zvočnih knjig. Večja angažiranost pri starejših uporabnikih tako predstavlja ključni izziv za povečanje uporabe pri tej starostni skupini.

Nadalje smo ugotovili, da večina uporabnikov ni izbrala aplikacije Audibook zaradi težav z aplikacijo Biblos, ampak zaradi osebnih razlogov. Prav tako smo ugotovili, da na nadaljnjo uporabo zvočnih knjig ne vpliva toliko glas pripovedovalca, temveč predvsem naslov zvočne knjige, kar je ključna ugotovitev pri oblikovanju knjižnične ponudbe.

Skupni rezultati raziskave kažejo, da je zanimanje za zvočne knjige nizko, saj jih poslušajo le 14 % anketirancev. Knjižnica bi lahko s prilagojenimi delavnicami, širšim izborom zvočnih knjig in večjo promocijo aplikacije (prek družbenih omrežij in spletne strani) dosegla širši krog uporabnikov in tako zagotovila boljšo uporabniško izkušnjo ter povečala priljubljenost zvočnih knjig.

7 NAVEDENI VIRI IN LITERATURA

- Ambrožič, M. (2005). Anketna metoda. V A. Šauperl (ur.), *Raziskovalne metode v bibliotekarstvu, informacijski znanosti in knjigarstvu* (str. 23–52). Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo.
- Ashikuzzaman, M. D. (13. 2. 2024): What is digital rights management (DRM): benefits of DRM in libraries. *Library and Information Science Network*.
https://www.lisedunetwork.com/what-is-digital-rights-management-drm/?fbclid=IwAR3YYREgKUkSdj91LD91nfdaAs7_YZZyNlrlkyODO-hDT6-q9PhoReToZrQ
- Audibook. (b. d.). *Knjižnica avdio knjig*. <https://www.audibook.si/knjiznica>
- Audibook knjižnice v letu 2023* [Interno gradivo]. (2024). Audibook knjižnice.
- Audiobooks and public libraries 2023: audiobook survey report: adult and youth audio collections in U.S. public libraries*. (2023). Audio Publishers Association.
https://cdn.ymaws.com/audiopub.site-ym.com/resource/collection/966C253A-6254-4D53-B12A-F66060213B81/LJ_SLJ_Audiobooks_and_Public_Libraries_2023_Survey_Report_Final.pdf
- Berglund, K. (10. 5. 2022). *Audiobooks: every minute counts*. Public Books.
<https://www.publicbooks.org/audiobooks-consumption-data/>
- Best, E. (2020): *Audiobooks and literacy: a rapid review of the literature*. National Literacy Trust. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED607775.pdf>
- Booknet Canada. (2018). *Readers are listening: audiobook use in canada 2018*.
https://www.booknetcanada.ca/readers-are-listening?utm_source=BookNet+Canada+Media+List&utm_campaign=255523b10b-media_audiobooks2018_16102018&utm_medium=email&utm_term=0_71c57dac98-255523b10b-710692017
- Bryan, L. (5. 1. 2024): *Reading before bed*. <https://www.sleepfoundation.org/sleep-hygiene/reading-before-bed>
- Dakic, M. (2019). *Preferences and attitudes of audiobook users in Sweden: surveying swedish audiobook groups on facebook* [Magistrsko delo]. University of Borås, Faculty of Librarianship, Information, Education and IT. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1396778/FULLTEXT01.pdf>

- Have, I. in Stougaard Pedersen, B. (2016). *Digital audiobooks: new media, users, and experiences*. Taylor & Francis.
- Have, I. in Stougaard Pedersen, B. (2021). Reading audiobooks: technological framework. V L. Elleström (ur.), *Beyond media borders, volume 1: intermedial relations among multimodal media* (str. 197–214). Springer Nature. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-49679-1>
- Heid, M. (6. 9. 2018). Are audiobooks as good for you as reading: here's what experts say. *Time Magazine*. <https://time.com/5388681/audiobooks-reading-books/>
- Horjak, J., Očko, L. in Videc, A. (2022). *Enostavna uporaba e-storitev: priročnik za digitalno opismenjevanje*. Lokalna akcijska skupina Raznolikost podeželja.
- Ime, zapisano v podobo kraja: Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika, Ravne na Koroškem: 1949-1999*. (2001). Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika.
- Islovar*. (3., dopolnjena in prenovljena izd.) (2016). Slovensko društvo Informatika. <http://www.islovar.org/islovar>
- Kanič, I., Leder, Z., Ujčič, M., Vilar, P. in Vodeb, G. (2009): *Bibliotekarski terminološki slovar*. Zveza bibliotekarskih društev Slovenije.
- Kepic Mohar, A. (2021). *Nevidna moč knjig: branje in učenje v digitalni dobi*. Cankarjeva založba.
- Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem. (2024). *Letno poročilo 2023*. https://www.knjiznica-ravne.si/wp-content/uploads/2024/03/Letno-porocilo-KOK-za-2023-%E2%80%93-pregledano_objavljeno2.pdf
- Kozlowski, M. (20. 6. 2020). Audiobook trends and statistics for 2020. *Goodereader*. <https://goodereader.com/blog/audiobooks/audiobook-trends-and-statistics-for-2020>
- Kozlowski, M. (4. 1. 2024). Libraries audiobook and ebook lending grew by 19% in 2023. *Goodereader*. <https://goodereader.com/blog/e-book-news/libraries-audiobook-and-ebook-lending-grew-by-19-in-2023>
- Penguin Random House (b. d.). *Read to sleep survey results: new insights into the value of reading at bedtime*. <https://www.penguinrandomhouse.com/articles/read-to-sleep-survey-results/>
- Povše, M. (7. 4. 2022). Zvočne knjige v slovenskem jeziku. *Blog COBISS*. <https://blog.cobiss.si/2022/07/04/zvocne-knjige-v-slovenskem-jeziku/>
- Povše, M. in Arbiter, A., (2024). Integracija: Audibook – mobilna aplikacija za avdio/zvočne knjige. *Revija Rikoss*, 23(1), 16–19. https://www.zveza-slepih.si/rikoss/wp-content/uploads/2024/03/Rikoss_2024_1.pdf

- Rebolj, A. in Sedar, K. (21. 9. 2021). *Vpliv epidemije covida-19 na delovanje splošnih knjižnic: primerjava med letoma 2019 in 2020*. Knjižnice.si.
https://www.knjiznice.si/wp-content/uploads/2021/12/Knjiznice-med-epidemijo_Knjiznice-primerjava-2019-2020_a.pdf
- Rubery, M. (ur.). (2011). *Audiobooks, literature, and sound studies*. Routledge.
- Slovar slovenskega knjižnega jezika* (2., dopolnjena in prenovljena izd.). (2014). Založba ZRC, Znanstvenoraziskovalni center SAZU. www.fran.si
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice: (za obdobje 2018-2028)*. (2019). Zveza bibliotekarskih društev Slovenije.
- Tattersall Wallin., E. (2022). Audiobook Apps: Exploring Reading Practices and Technical Affordances in the Player Features. *Information Research*, 27(4), 943.
<https://doi.org/10.47989/irpaper943>
- Thoet, A. (22. 11. 2017). *A short history of the audiobook, 20 years after the first portable digital audio device*. PBS News. <https://www.pbs.org/newshour/arts/a-short-history-of-the-audiobook-20-years-after-the-first-portable-digital-audio-device>
- Žibret, A. (26. 1. 2017). *Ko zvočne knjige osmišljajo življenje*. Delo.
<https://old.delo.si/kultura/knjiga/ko-zvocne-knjige-osmisljajo-zivljenje.html>

PRILOGE

PRILOGA 1: ANKETNI VPRAŠALNIK

Ime ankete:	Priljubljenost zvočnih knjig na mobilni aplikaciji Audibook v Koroški osrednji knjižnici Ravne
Število vprašanj:	16
Število spremenljivk:	36
Avtor:	Jana Petek

Spoštovani,

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem svojim članom omogoča izposojlo zvočnih knjig preko mobilne aplikacije Audibook.

S to anketo želim pridobiti informacije o priljubljenosti zvočnih knjig med uporabniki, o njihovem zadovoljstvu s storitvijo Audibook, z izborom zvočnih knjig ter ugotoviti morebitne težave, ki jih imajo člani pri uporabi zvočnih knjig. Rezultate ankete bom uporabila pri pisni nalogi za bibliotekarski izpit. Prav tako bodo rezultati ankete upoštevani v knjižnici pri izobraževalnih delavnicah in nabavi zvočnih knjig. Uporabljeni izrazi, zapisani v slovnični obliki moškega spola, so uporabljeni kot nevtralni za moške in ženske.

Izpolnjevanje ankete je anonimno in vam bo vzelo do 5 minut.

Q1 - Označite vaš spol.

- ☐ Ženski
- ☐ Moški
- ☐ Drugo:

Q2 - V katero starostno skupino spadate?

- ☐ 18–24
- ☐ 25–45
- ☐ 46–64
- ☐ 65 in več

Q3 - Kakšen je vaš delovni status?

- ☐ Dijak
- ☐ Študent
- ☐ Zaposlen
- ☐ Upokojenec
- ☐ Drugo:

Q4 - Člani Koroške osrednje knjižnice Ravne si lahko preko mobilne aplikacije Audibook brezplačno izposodite zvočne knjige.

Ali si izposojate zvočne knjige preko mobilne aplikacije Audibook?

- ☐ Da
- ☐ Ne

IF (2) Q4 = [2] (Ne)

Q5 - Zakaj si še niste izposodili zvočne knjige preko mobilne aplikacije Audibook?

- ☐ Aplikacije ne poznam.
- ☐ Ne znam si izposoditi zvočne knjige preko aplikacije Audibook.
- ☐ Raje berem tiskane ali elektronske knjige.
- ☐ Težko najdem zvočno knjigo, ki bi me zanimala.
- ☐ Imam težave s sluhom, zaradi katerih ne morem poslušati zvočnih knjig.
- ☐ Drugo:

IF (3) Q4 = [1] (Da)

Q6 - Kako dolgo si že izposojate zvočne knjige?

- ☐ Manj kot leto
- ☐ Eno leto
- ☐ Dve leti
- ☐ Več kot dve leti

IF (4) Q4 = [1] (Da)

Q7 - Koliko zvočnih knjig ste si že izposodili?

- ☐ 1
- ☐ 2–4
- ☐ 5–9
- ☐ 10–15
- ☐ Več kot 15

IF (5) Q4 = [1] (Da)

Q8 - Ali je na vašo prvo izposajo zvočne knjige preko mobilne aplikacije Audibook vplivalo nedelovanje aplikacije Biblos za branje elektronskih knjig?

- ☐ Da
- ☐ Ne

IF (6) Q4 = [1] (Da)

Q9 - Označite, v katero skupino uporabnikov zvočnih knjig spadate.

- ☐ Uporabniki, ki se dnevno vozijo na delo.
- ☐ Uporabniki, ki se dnevno vozijo v šolo ali na fakulteto.
- ☐ Uporabniki, ki imajo težave z vidom (slabovidnost).
- ☐ Uporabniki, ki imajo težave z branjem (disleksija).
- ☐ Uporabniki, ki nimajo časa brati tiskanih ali elektronskih knjig.
- ☐ Uporabniki, ki ne berejo radi.
- ☐ Uporabniki, ki se s pomočjo zvočnih knjig učijo slovenskega jezika.
- ☐ Uporabniki, ki poslušajo zvočne knjige, ko se učijo.
- ☐ Uporabniki, ki poslušajo zvočne knjige pred spanjem.
- ☐ Drugo:

IF (7) Q4 = [1] (Da)

Q10 - Označite, katero slabost ste zaznali pri poslušanju zvočnih knjig, ki vas je odvrnila od nadaljnjega poslušanja.

- ☐ Težko sem se vrnil nazaj na določen odsek besedila, ki sem ga poslušal.
- ☐ Zvočna knjiga je bila predolga za poslušati.
- ☐ Glas in branje pripovedovalca zgodbe sta me odvrnila od nadaljnjega poslušanja zvočne knjige.
- ☐ Drugo:

IF (8) Q4 = [1] (Da)

Q11 - Kateri so vaši povodi za izposajo zvočnih knjig?

- ☐ Založba
- ☐ Avtor zvočne knjige
- ☐ Naslov zvočne knjige
- ☐ Dolžina zvočne knjige
- ☐ Glas in branje pripovedovalca zgodbe
- ☐ Drugo:

IF (9) Q4 = [1] (Da)

Q12 - Označite, kako zadovoljni ste z izborom zvočnih knjig, ki jih omogoča knjižnica preko mobilne aplikacije Audibook.

Zelo zadovoljen	Zadovoljen	Niti zadovoljen niti nezadovoljen	Nezadovoljen	Zelo nezadovoljen
☐	☐	☐	☐	☐

IF (10) Q4 = [1] (Da)

Q13 - Označite, če bi za katere od kategorij želeli imeti večjo izbiro zvočnih knjig, kot jih knjižnica ponuja sedaj.

Možnih je več odgovorov

- ☐ Biografije
- ☐ Domače branje
- ☐ Klasiki
- ☐ Poezija
- ☐ Mladinske knjige
- ☐ Potopisi
- ☐ Pripovedke in kratke zgodbe
- ☐ Akcijski in pustolovski romani
- ☐ Ljubezenski romani
- ☐ Ostali romani
- ☐ Zgodovinski romani
- ☐ Osebna rast in zdravje
- ☐ Izobraževanje in priročniki
- ☐ Politika in družba

IF (11) Q4 = [1] (Da)

Q14 - Ali ste kdaj naleteli na težavo pri uporabi aplikacije Audibook?

- ☐ Da
- ☐ Ne

IF (12) Q14 = [1] (Da)

Q15 - Na kakšno težavo ste naleteli pri uporabi aplikacije Audibook?

Q16 - Kako bi želeli, da vam posredujemo informacije/novosti glede izposoje zvočnih knjig preko mobilne aplikacije Audibook?

- ☐ Preko izobraževalnih delavnic
- ☐ Preko individualnega svetovanja
- ☐ Preko obvestil/navodil na spletni strani knjižnice ter družbenih omrežjih
- ☐ Drugo: